

309069 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4 } డెన్ను పట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19 వ తేది గురువారము } No. 16
సంపుటము ౪, } పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ తిథి ౧౩. } సంచిక ౧౬

అద్భుతనివారిణి.

126

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రోటానిక్ వెరలు,

ఇది బలహీను
లకును నీరకు
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్వరము
తక్కువగును,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండును.

క్రియించుకొనుటకు మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనము,
శుక్లస్వప్నము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయ
మాస్టరులకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొద
పస్యశస్త్రమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక
ఆయుర్వేద వాసుపదనవారు, నీవుకూడ నేటిదివమే
యుల దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.
లగు మూల్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
వేలమంది " " " 2-0-0
ఒక బుడ్డిని సవినము !!

శ్రీ ద్రవ్యముల రాజు
నవీనము! గో దిల్ బహార్

ప రిను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ
కళాత్మక సారాయి మొదలగువాటి
ధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని పో
క్రొత్తగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత శుభమునైనా వాసనను ఆను
భవించ వచ్చుకో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆటోమోటార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
వేల 1/2 గ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
1 గ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ
సెం 155, జమ్మూనుపేగుపేడి, బొంబాయి
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా ప్రభుపాత్రం మూర్తి,
చై నాబాబురోడ్, మదరాసు.

ప్రాఫెసరు రామమూర్తి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

(1) కావలి	19-4-17 & 20-4-17	2	సవినములు.
(2) బంగారు	21-4-17 & 22-4-17	2	"
(3) బాపట్ల	23-4-17 & 24-4-17	2	"
(4) తెనాలి	25-4-17 to 28-4-17	4	"
(5) గుంటూరు	29-4-17 to 1-5-17	3	"
(6) గుడివాడ	2-5-17 & 3-5-17	2	"
(7) బండిరు	4-5-17 to 6-5-17	3	"
(8) బెజనాడ	7-5-17 to 9-5-17	3	"
(9) ఏలూరు	10-5-17 to 14-5-17	5	"
(10) రాజుపేట	15-5-17 to 18-5-17	4	"
(11) కాకినాడ	19-5-17 to 22-5-17	4	"
(12) పెద్దాపురము	24-5-17 & 25-5-17	2	"
(13) పిఠాపురము	27-5-17 to 28-5-17	2	"
(14) తుని	29-5-17 to 31-5-17	3	"
(15) నరసింపల్లి	5-6-17 to 8-6-17	4	"
(16) వోడవరం	11-6-17 to 13-6-17	3	"
(17) అనకాపల్లి	15-6-17 to 17-6-17	3	"
(18) విశాఖపట్నం	18-6-17 to 20-6-17	3	"

అమృతాంజనం డిపోవారి దినోత్సవములు
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను
తులం 1 కి రూ. 3-8-0

సేవాశ్రమోత్సవ కమిటీ, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
గోరొజనము, మంచిది " ...	7-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం " ...	2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
మండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6-0

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు కెట్టిపేడి, మద్రాసు.

భిషగాచార్యులవారి త్రైమాసిక ఆరోగ్య ప్రచురణము.
ఆంధ్రాంజ్లేయ భాషలలో ప్రచురమైనది.
భిషగాచార్య పండిత హెచ్.సుబ్బారావుకాశ్రీ
ఆహారములు - ప్రథమభాగము.
6971, సోమసుందర మొదలిపేడి, శికింద్రాబాదు.
ప్రతి మాడుమాసముల కొక్కతూరి ప్రచురమగును.
ఆయుర్వేదోదయ గ్రంథమాల చందాదారుల తుదితముగ
పంపబడును. చిత్రాం సవత్సరమునకు రూ. 1-0-0.
జనలు ప్రకృతిదృష్టుల చక్కగ గ్రహించి జీవోగ్య శిక్షిని
బడయుటకు వలయు యావద్విషయము శ్రీ ప్రచురముల
మూలకము బోధింపబడును. కావున గృహములకును, విద్యార్థు
లకును, శ్రీలకును అత్యవశ్యకముగ నుండును.
హిందూగృహ వైద్యము. గ్రంథమాలయొక్క ప్రథమ
ప్రచురము. దీనివల ఆకాలు 8, 747

Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(శిశిర్షుడు టేకు మార్కు) 58%
దుఃఖముతో నయ్యవారు శంతోషముతో పోవుచును.
గుణము లేదని నభిప్రాయపాల్గురు రూ 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి దుఃఖమునందు నుండ
వలసిన మంత్రము. ఆంగ్ల,
యూనాని, దేశీయలైదులచే పాఠ
ద్ద గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లందునను మందు గుణముమాటకు,
లేకుండు మాత్రమే కాక ఎలక,
వక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
సోస్తేజి 0-3-0. 1 దజ్జా పాకెట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వాలి.
కర్తవ్యము 100 కి 25 రూపాయలు కవిషా. నియ్యబడును.
చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1/5 వెంకటేశ్వరస్వామి, శిర్డి, పాకాబాద్, మద్రాసు.

ఆంధ్రప్రతిక చందాదారులకు
మ శ వి.

ఆంధ్రప్రతిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిలు
రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
నాలోపున అవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యుండిన ట్లెంచి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. వైకమును
చెల్లించి సంచికను వైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యననసరముని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును శ్రోలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటే నెక్కు
వగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమున
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయుకుండ ప్రార్థితులు.
వత్రికాధిపతి.

అ మృ తాం జ న ము.
అన్నికొప్పులకు సిఫ్తావధము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.
సార్వభౌమ వ్యాధుల వార
దోలును. వాయువు
పట్టు పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రసియింట్ల నుడదదవిని.

సనమూలికలచే హిందూ దేశీయము
తయారు చేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, శ్రీశాస్త్రి, బొంబాయి
} 7, తంబు కెట్టి పేడి, మద్రాసు.

నో టీ సు.
క్రొత్తగా రయినుమిల్లు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.
సెకండుహాండు హైప్రిస్ అలగ్జాండరు
యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
సిద్ధముగ నున్నది.
18 అం॥ సిలండరు స్టోక్కు 36 అం॥ 25
గుత్తుముల పవరు వైపిలు 10 అడుగులు.
స్టీము 16 అం॥ మరనుతుల అవసరము
లేక సరియైన ఫిత్నింగుండి బాగుగ పని
లేచుచున్నది. (738)
వలయు వారు యీ క్రింద అడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
గ్రాంది బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రాప్రయిటరు,
శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ చయను మిల్లు, రాజమండ్రి.

II

ఇటీవల ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనము వారు గోసెసంచులమీద పన్నును తగ్గించవలసిన యవసరము కలిగెను. బంగాళమునకు ముఖ్యముగ కలకత్తాను యీపరిశ్రమవలన, మిక్కిలి లాభకరముగ నున్నది. ఈపరిశ్రమ నింకను మంచిస్థితిలాగినికి దీసికొనుచున్నట్లును బ్రయత్నములు నలుపుచునున్నవి. ఈ పయత్నములనుఫలికృతముగ గాక—వ్యవసాయము.

భారతీయుల మర్మము.

(౧)
కవిచంద్ర శ్రీ రవీంద్రనాథ ఠాగూర్ ప్రణీతము.

II

నేను మనము సంఘముయొక్క సమస్త కర్తవ్యములను నొకదాని తర్వాత నొకటిగ సంఘమునకు బహిర్భూతమగు "స్టేటు"కు చేతులార సమర్పించుచున్నాము. ఇంతవరకు హిందూసంఘము దేశకే నాతన సాంప్రదాయము లుద్భవిల్లుచుండెను. ఆ సాంప్రదాయములయందు దేశకే విధములగు మార్పులు గన్పట్టుచుండెను. కాని యా నాతన సాంప్రదాయముల నెన్నడును హిందూసంఘమును తిరస్కరించి యెరుంగరు. ఇప్పుడు సమస్తమును ఇంగ్లీషు "లా" క్రింద బంధింపబడుచున్నది. అందువలన మన సంఘమునందే మాత్రము మార్పు గలుగవలసినను "నేను హిందువునుగాను" అని ప్రకటించుకొనవలసిన యావశ్యకత సంభవించినది. ఇంతవరకు మన భర్తవ్యముయొక్క మర్మస్థానమును సంఘముయొక్క హృదయంతరభావము దుంచుకొని యత్నముతోడ రక్షించుకొనుచు బ్రతికుంటుంటిమి; మన భర్తవ్యము మనమే నిర్వర్తించుకొంటిమి; కాని నే డా మర్మస్థాన మనావృత్తియై యరక్షితమై నిలిచియున్నది. ఇదియే మనదేశమునకు గలిగిన ఘోరవిపత్తు నముజలకప్త మొక విపద గాదు.

పూర్వము మనలో గొందరు నవాబు దర్బారులయందు "రావు, రాజా," అను బిరుదులను నొంది మంత్రి పదవుల నధిష్ఠించుచుండిరి. నవాబు లాంఛనములను ప్రకారము ప్రవర్తించుచుండిరి. కాని యంత్రులు మాత్రము రాజప్రసాదముతోడ దృష్టినిబొంది యెరుంగరు. మంత్రులకు సంఘముయొక్క ప్రసన్నత్వము, రాజప్రసాదము కంటే సర్వోత్కృష్టమై యుండెను. అందువలన వారు సంఘస్థానముకొర కెదురుదూరుచుండిరి. రాజరాజేశ్వరుని రాజ్యధీని యైన ఢిల్లీనగరము గలిగింపబడిన గౌరవమును, వారి జన్మస్థాన మగు ఒక గ్రామ మొనర్చుకొనియుండెను. ఆచరము గౌరవముకొరకు మంత్రులు తమ జన్మస్థానమగు గ్రామములకు వచ్చుచుండిరి. ఆ గ్రామమునందలి జనసామాన్యము "మహాపురుషుడు" అని నడుపు వాక్యము సర్వార్థవహింస గు "రాజా" (మహారాజా) యను బిరుదును కంటే నేయిరెట్లెక్కుడుగ భావించుచుండిరి. వారు జన్మభూమియొక్క సన్మానమును హృదయపూర్వకముగ గ్రహించుచుండిరి. రాజధాని మాహాత్మ్యమును రాజసభా గౌరవమును వారి చిత్తములను జన్మభూమి యగు పల్లెలనుండి విక్షేప మొనర్చబాలకుండెను. అందువలన దేశమందెట్టి దౌర్భాగ్యగ్రామమున కైనను, నీటియొద్దడి సంభవించకుండెను. మానవునకు గావలసిన సమస్త వ్యవస్థలను ప్రతిగ్రామమందునను స్థాపింపబడి సురక్షితములుగ నుండెడివి.

నేను ప్రజల యాకీర్వాణమును బొందవలయు నను చింతపు మనకు లేదు. అట్టి యాకీర్వాణములు మన కింకా మాత్ర మైనను ఆనందమును గలిగించుట లేదు. ఏలయన? మన స్వతస్సిద్ధమగు గతి స్వదేశవిక్రమముండి తిరోపితమైనది. ఇప్పుడు సర్వార్థవారికి అర్థమగు బంతులయే మన కర్తవ్యమైనది. దేశమున దుర్భిక్షము వచ్చెనా? తన్నివారణక్షై గవర్న మెంటువారి యొద్దనుండి యొకతాళిదు రావలయును. మన స్వభావసిద్ధమగు తాళిదు లన్నియు కట్టుబడిపోయినవి. స్వదేశప్రజలవలన గలుగు ఆమోదము మనకు రుచించుట లేదు. ఎట్లు రుచించును? మన హృదయ మే దొరగారికో గాఖలు చేయుడెను. మన కుచులనుగూడ దొరల యంగళ్లయందు విక్రయించుకొంటిమి.

ఇట్లుంటువలన నెల్లరును తాము పుట్టిన గ్రామముందే యుండి విద్యాధాన పర్యాదల కొరకు ఇతర స్థలముల కేగజనదని నా యభిప్రాయము గాదు. ఏ యాకీర్వాణవలన భాగవత్తును వెలుపల కాకర్షించబడుచున్నదో ఆకీర్షితులను కృత్జ్ఞులమై యుండవలయును. ఆకీర్షితుల భారతీయుల సమస్త శక్తి లుద్భవింపబడుచున్నవి. భారతీయుల కిర్మక్షేత్రము విశాల మగుచున్నది. వారి చిత్తము విస్తృత మగుచున్నది. కాని యొక్క విషయమును మాత్రము జాగ్రత్తగ మనమును దుంచుకొని యనుమిషమును స్మరించుకొను చుండవలయును. ఎద్దియన? గృహమునకును, వారి వెలుపలనును దానికిని గల సంబంధ మెప్పుడును తలక్రిందులు కాగూడదు. దేనిని వెలుపల సంపాదించుకొనినను దానిని గృహముందు గూడ తెట్టుకొన వలయును. వెలుపల శక్తిని బ్రసరింప జేయుము. కాని హృదయమును మాత్రము

స్వగృహము దుంచుకొనవలయును. వెలుపల విద్య నాభివృద్ధి. దానిని స్వగృహమునకు బ్రయోగించుము. కాని మనము నేడు "గృహమునుపర దేశముగను పరదేశమును గృహముగను, పరులను స్వజనుగను, స్వజనులను పరులుగను" భావించుచున్నాము.

ఇందువలన మన మనేక అసంబద్ధకార్యము లొనర్చుచున్నాము. దానికొక యుత్కృష్ట సాక్ష్యము మన ప్రాచీనములు కాన్పరెన్ను. ఈ కాన్పరెన్ను దేశముల మంచి చెడుగుల గూర్చి యోచించుట కేర్పడినది. కాని లాభమేమి? ఆచట సంభాషణ మాత్రభాష యందు జరుగను. విదేశభాషను వాడుచున్నాము. ఇంగ్లీషు వదువుకొనినవారి నే మన సమీపవర్తులుగను, సరిసమానముగను జూచుచుందుము. కాని జనసామాన్యమును మన హృదయముతోడ నేకముగ జేసికొననియెడల వారికిని మనకును నెట్టి సంబంధ ముండదును విషయమును, మఱియుచున్నాము. ఇంగ్లీషు రాని వారికిని, ఇంగ్లీషు వచ్చిన వారికిని మధ్య యర్థేద్యమగు భేదమునే యేర్పరచినాము. వారు మన యాలోచనలకును, ఉపాధిలకును ఎన్నియో మైళ్ల దూరమగుచున్నాను. మనము పాశ్చాత్యులహృదయముల నాకర్షించుటకు జూపవలసిన చతుత్కార కాళములకును వాక్పరులకును, కార్యకలాపములకును నణుమాత్ర మైనను కొరత లేదు. కాని యంతకంటె నుత్కృష్టమును, అయూల్యము నగు స్వదేశముల హృదయాకర్షణకు మిక్కిలిగ సాధన గావలయునను విషయము మన మనములకు స్ఫురించుటయే లేదు. దేశముల హృదయైక్యమును గలిగించుటయే "పాలిటికలు" సాధనయొక్క చరమోద్దేశ్యము. కాని మాతృభాషను విడిచి దేశీయపద్ధతులను త్యజించి కేవలము విదేశీయుల హృదయాకర్షణకొరకు బహువిధ ప్రయత్నములు చేయుటయే మహాపాపకారమగు. "పాలిటికలు" శక్తి యని తలంచుట మన మాతృభాషయైన దేశీయము తప్ప మరియొక దేశీయమందు గన్పట్టును.

స్వదేశముల హృదయాకర్షణమే చరమలక్ష్యమని యంగీకరించిన యెడల మన పాశ్చాత్య పద్ధతులను గట్టిపెట్టి దేశీయుల హృదయరాజ్యమును బ్రవేశించుట కేర్పడి యున్న సనాతనహృదయముల నకువలయును. ప్రాచీనీయులు కాన్పరెన్నును యథార్థమగు దేశీయసంభగ జేయవలయు ననిన మన కర్తవ్యమేమి? అట్లయిన మనము పాశ్చాత్య పద్ధతుల నొక సభను గూర్చక స్వదేశ పద్ధతుల ప్రకార మొక యుత్సవమును సల్పుటకు బ్రయత్నించుము. ఉత్సవమైనచో దేశదేశాంతరములనుండి పాటకులు హరికథలు పాటకులు పండిత పాదులు ధనికులు దర్బారులు మొదలగు వారందరెట్టి సంకోచములేక యొక్కచో సమావేశమగుదురు. అందువలన నుత్సవము ఆహ్లాదభరితమై యుండును. అచ్చట సంగీత సాహిత్యములయందు ప్రసిద్ధికెక్కిన విద్వాంసులకు బహుమతి లాసంగుదుము. స్వదేశ వస్తువులయొక్క యు, కృషిద్రవ్యముల యొక్కయు సంత బెట్టుదుము. మాజీకులంతయు సహాయమున స్యాస్థ్యమును గురించి బోధించుచుందుము. పిన్న పెద్దలనును విచారణ లేక యెల్లరమును గలసి సహజమాతృభాష యందు మన కష్టసుఖములను గురించి చర్చించుకొనుచుందుము. మన దేశవాసులలో ముస్మాత్తిక మువ్వీసునుండి పల్లెల యందు నివసించుచుండు, ఆ పల్లెలవారి కష్టపశువు, తమకు వెలుపలనుండు జగద్విషయముల ననుభవించవలయునను, బౌత్సక్యము గలుగుచుండును. ఆ కొరికను నుత్సవములే తీర్చగలవు. ఉత్సవములైనచో వారేవిధమగు సంకోచమును లేక యందు జేరుదురు. ఉత్సవముల హర్షమననే విశ్వమును స్వగృహమున కాహ్వానించుచుందుము. ఉత్సవములయందు పల్లెల వారు తమ సంకుచితాభిప్రాయములను మరచి పోవుచుందురు. హృదయమును దెరచి దానము చేయుటకున, గ్రహించుటకును, ప్రధానోపలక్ష్యము లుత్సవములే గదా? ఆ కాకజలముతోడ తిట్టకములు నిండ వలయును. అందుకు వన్న ము గురియుచున్నది. అటులే విశ్వభాషను పల్లెల హృదయములందు నిండుటకు ముఖ్యసాధనము లుత్సవములు.

ఈ యుత్సవములు మన దేశీయ చిత్తవ్యంతస్వభావసిద్ధములగు కార్యములై యున్నవి. విదేశపద్ధతిని ఒక సభను బెట్టి, అందుకు దేశీయులు నాహ్వానించినయెడల వా పద్ధత్యంత సంశయముతోడ నా సభకు వచ్చెదరు. మనసిచ్చి మాట్లాడును. వారిని మనసిచ్చి మాట్లాడునట్లు చేయవలయు ననిన చాలకాలము పట్టును. కాని యుత్సవములకు మాత్రము కల్ల కల్లము లేక నాన్పాదముతోడ వచ్చెదరు. కావున నచ్చటనే దేశీయుల హృదయరాజ్యమును గ్రహించుట మన కవకాశము

గలదు. మరియు మనము పల్లెలలోని కేగవలయు ననిన వారి పంటభాగ్యము గృహములకు జేరిక పుట్టుట కేగవలయును. అప్పుడు వారిలో మాట్లాడుటకునుంచి తిరుణము.

మున్నందు మనము దేశమందెచ్చట ఉత్సవములు జరుగుచున్నవో, ఉత్సవములు జరుగని ప్రదేశము లెవ్వ గలవో వారి పట్టికను సంస్థియు జేయుట మన కర్తవ్యము. పిట్టలు నా యుత్సవములము ననుసరించి దేశీయులతోడ యథార్థభావమున స్నేహమును సంపాదించుకొనుటకు బ్రయత్నింప వలయును. ప్రతి జిల్లా యందును చదువుకొనిన వారొక సంఘముగ జేరి తమ జిల్లా యందు జరుగు ఉత్సవములను నూతన భావమున మేల్కొల్పుచు నవతీరవమున సజ్జేతముగ నొనర్చుటకు పూనుకొన వలయును. ఉత్సవముల యందు సుశీతృత్వ వాగలు తిరు హృదయమును వ్యాపింప జేసిన యెడల హిందూ మహావ్యవస్థల యందొకరి కొకరికి సద్భావము గలుగును. మరియు నుత్సవముల యందు నిష్ఫలమగు "పాలిటికలు" జొరవీయక విద్యాలయములు, చెరువులు, బాటలు, నూరులు, పచ్చికభూములు, మొదలగు వానిని గూర్చి యోచించి యందుండు లోపములకు ప్రతికారమును గన్పట్టవలయును. ఇట్లొనర్చినయెడల నత్యల్పకాలములో స్వదేశమును స్వప్రయత్నము గల దానినిగ జేయగలము.

మన దేశీయ చిత్తవ్యములను బ్రోత్సహింపవలయునను, లేనిచోట ఉత్సవముల స్థాపించుటకును, సుక సంఘము బయలుదేరవలయును. వారు నూతన కీర్తనలు, హరికథలు, పద్యములను బొడుచుండవలయును. వారివెంట బయస్కాపు, మ్యాజికులంతయు, వ్యాధూమసంబంధ మగు వస్తువులందవలయును. ఇట్టి పరికరములతోడ దిరుగుచుండిన యెడల బంతులకు ధన మెక్కిడనుండి కచ్చునని సంశయింప జనదు. ఉత్సవమునకు వచ్చు కొన్నయొద్దనుండి సుంకమును వసూలు చేసికొనవచ్చును. ఉపయుక్తమగు వ్యవస్థద్వారమున నుత్సవములయందు జరుగు వ్యాపారమునకు మిక్కిలి లాభము కచ్చునల్లు చేయవచ్చును. అందువలన నుత్సవసంఘము వారికిని దేశస్థులకును గల హృదయసంబంధము ఘనిష్ఠమగును. ఇందువలన దేశముయొక్క హృదయమర్మమునందలి ప్రతియణువును పరిశోధించి దాని స్వభావమును తెలిసికొనవచ్చును. ఇట్లొనర్చుటవలన గలుగగల ప్రయోజనము లంతయులని యోచించిన కొలదిని తేటపడును.

చిరకాలము నుండియు మన దేశమందానంత్రవ మాలమున భర్తృశక్తియు, సాహిత్య రచనయు, వి త రణ జేయబడుచున్నవి. నేడు పలుకారణములవలన ధనికులు, జమీందారులు పట్టణములవలన నాకర్షింపబడి యచ్చటనే నివసించుచున్నారు. వారి గృహముల యందలి శుభకార్యముల యందు జరుగు విశోనాహ్లాదము లన్నియు ధనికులగు సంఘపులయొద్దను, నాటకములయందునను, భోగము మేళముల యెగుటను, ముగియుచున్నవి. అ నేక ముంది జమీందారులు ప్రజలకడనుండి చందాలు వసూలుచేయుటకు నూడ వేవకున్నారు. కాని జమీందారుల యొద్దయందు జరుగు ఉత్సవములకును, విందుభోజనములకును, ప్రజల కట్టి సంబంధములు లేదు. ఆచారవృద్ధి కనితలచునముల నాకర్షించి వారి హృదయముల సంగమముగను, నానందముగ నొనర్చు సాహిత్యము, సాధారణుల కామత్తాతీతమైనది. కావున మన మేర్పరచు నుత్సవమును, సాహిత్యధారతోడను, ఆనంద ప్రవాహముతోడను దేశీయందలి పల్లెలను ముంచిజేయ గలిగిన యెడల, సస్యశ్యామలముగు భారతివస్త్రముయొక్క యంతఃకరణము గనదినము కెక్కించి కరుణామి యగుట యసంభవమగును.

మనము స్వదేశ ప్రజలతోడ, స్వదేశపద్ధతుల గల యుట కొక ముపలక్ష్యమును జూపించియున్నాము. ఈ లక్ష్యమును నియంబద్ధముగ దేశవాస్త్ర మొనర్చి, కల్యాణప్రదముగ నొనర్పవచ్చు నను విషయము జూపించిరి:—కృష్ణ పుత్రిక.

విశాఖపట్టణము జిల్లా మేలుపాకనుండి ఒకరట్లు ప్రాయచున్నారు. విశాఖపట్టణములోని సి. వి. మిషన్ స్కూలు విద్యార్థులు మారెండ లక్షీకరసింగ రావు గారును కొమ్మన నుంచి వలపతిరావు గారును మా హిందూ బాలికా సాతకాల పుస్తక భాండాగారునకు ఇప్పటికి 100 పుస్తకములు (ఇంగ్లీషును తెలుగును కలసి) సంపాదించి యిచ్చి నందులకు వారికి మిక్కిలి కృతజ్ఞుడనై యున్నాను.

యుద్ధ ఋణపు సభ.

(0)

15 వ తేదీ సాయంకాలము గుంటూరు కలెక్టరేట్ రాఫీసు మండలిముందు యుద్ధ సహాయాధ్యక్షులు ఆఫీసు నిర్వహణమును గూర్చి యోచించుటకై మాజిల్లా కలెక్టరు జే.వి.ఎస్. దొరగారి నాధిపత్యముక్రింద సౌక బహిరంగ సభ సమావేశమైనది.

సభకు జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాల తహసీల్దార్లు, సెక్షన్లు కలెక్టరు డిప్యూటీ ముసలములు గొప్ప భూస్వాములు, వక్తరులు మిషను దొరలు వీరుగాక పురమండలి న్యాయవాదులు వక్తరులు మున్నగు పురప్రముఖు లెల్లరు సభింబలకరించిరి.

ప్రభుమహారాజుబహదూరు ప్రతినిధివాసరావుగారు, "నాదావు" రెండు సం॥ క్రిందట యుద్ధ సహాయాధ్యక్షుల మనసుక్కుడ సౌక సభ గావించియుంటిమి. నేను తిరిగి సమావేశమైతిమి" అని చెప్పి యుద్ధమును గురించి కొద్దిగ మచ్చటించి కలెక్టరుగారు సభకు అగ్రాసనాధిపతిగా మన్న బాగుడనని చెప్పిరి.

తరువాత కలెక్టరుగారు యుద్ధమును గురించియు, యుద్ధఋణమును గురించియు క్లుప్తముగా విన్నవించిరి. మరియు ముఖ్యముగా గమనింపవలసినది యేమనగా మీరు ఆఫీసునిచ్చు మొత్తము మీదేశములోనే యుద్ధమునకు కావలసిన సమస్తవస్తువులను గొనుటకు వినియోగింపబడును. ఈ మొత్తము మొనగామియాలలో యుద్ధముచేయుచున్న ఇండియాదేశపు సేనల కొరకే యపయోగింపబడును అని స్పష్టముగా తెలియబరచిరి.

తరువాత జిల్లాజడ్జి కే. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఈక్రింద తీర్మానమును ఉపపాదించుచు ప్రస్తుత యుద్ధమును గురించి జ్యోతుల దుండగములను గురించి నింక నేమేమో కొంత సాధిగా చెప్పమొనరిడిరి: కాలాతీత పురుషులకుటచే అగ్రాసనాధిపతిగారు ముగింపును చెప్పినవిదట ముగించిరి. జడ్జిగారు ఎంత ఆప్యాయిచ్చేది తెలుపలేదని సభ్యులు అనుకొనసాగిరి.

తీర్మానము:—యుద్ధఋణము మూలమున సామ్రాజ్యమునకు సేవచేయుటకై భరతఖండమునకు ఆవకాశమును గర్హించినందులకు నేటి బహిరంగసభలో సమావేశమైన జిల్లావాసులు తమ కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా వందనము లర్పించుచు తమకై కొలది ఋణమునకు సహాయపడునట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

తరువాత న్యాయపరిహారమంతరావు గారు వై తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి. అగ్రాసనాధిపతి గారు సేరిన తెలుగులో చెప్పమని చెప్పినందున చక్కగా తెలుగులో యుద్ధఋణమును గురించిన నిబంధనలను బాగుగ తెలియునట్లు విశేషింపించిరి. మరియు యుద్ధానంతరము మన పాలకులు మనకు రాజకీయసంబంధమై కొన్ని హక్కుల నియ్య సంస్కృతై యున్నారనియు ఎంత త్వరలో యుద్ధము ముగిసిన అంత త్వరగా మన హక్కులను బొందగలమనియు కావున యుద్ధమునకై ఋణము అందఱు ఇచ్చి తీరవలెననియు కలెక్టరు గారు చెప్పినట్లు ఈ ఆఫీసు తీసికొన్న ధనము మన దేశమంతట మన సేనల నిమిత్తమై వ్యయపెట్టబడు ననియు చెప్పిరి.

తరువాత ఒంగవోలునుండి ధారా మార్పిడియ కౌన్సిలారు వెంగురూపాయల ఆఫీసు ప్రతినిధులు గొనెదమనియు, వేటపాలెమునుండి ఊటుకూరి కోటిలింగము శ్రేష్ఠిగారు రెండువేలకు గొనెదమనియు పంపిన తంత్రీవాక్తలను జదివిరి. ప్రస్తుతము 36 వేలలో ఆఫీసు ప్రారంభించుచున్నారని కొన్ని పెద్ద మొత్తములను విన్నవించిరి.

మైలు దొరగారు గుంటూరు పెద్దవక్తస్థాన మనియు, భవనంతుల పలువురు గలరని వారు నిర్భయముగా వేలకువేల ఆఫీసు ఇవ్వవలెనని చెప్పిరి.

పిదప డాక్టరు ఊలు దొరగారు మిషన్ పత్రమున మార్పిడియ, తాము ఆరువేలకు ఆఫీసు నియ్యగలమని చెప్పిరి. తరువాత గుంటూరులోని వెంగురూపాయలు అంతకు నైబడి ఆఫీసునిచ్చినవారి పేర్లు చదువబడెను.

బ్యాంకుదొరగారు ఆఫీసు నియ్యదలచినవారు సగమిచ్చిన మిగత సగము బ్యాంకునుండి యిత్తు మనియు అది నెమ్మదిగా రాబట్టుకొందు"మనియు చెప్పిరి.

తరువాత గుంటూరు భాగ్యలక్ష్మి సభకు సాహెబుగారు తెలుగులో ప్రోత్సాహకరముగా మాట్లాడిరి.

అనంతరము జిల్లాముఖ్య గౌరవులలో ఆఫీసును గురించి జనులకు బోధించుటకు కొన్ని యువసంఘములను పోషింతు

గుంటూరుజిల్లా సభ

బారిష్టరు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగా రిట్లు ప్రాముఖ్యము:— రాజావు గుంటూరు జిల్లాసభకు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. తక్కిన జిల్లాలలోవలె గాక గుంటూరు జిల్లాలో అగ్రాసనాధిపతి ఎన్నికలు జిల్లాలోని రాజకీయ సంఘము లన్నియు వేరువేరుగ తమ ఆభిప్రాయముల నియవలసి యుండును. విశేషాభిప్రాయములు ఎవరికియ్య బహుశా వా రాసంతర్భము సభాధిపత్యము వహించును. నిబంధనల ననుసరించి ఎన్నికలు జరుగునపుడును తగినవారే ఎన్నుకొన బడుదు ననుమాటకు వలనపడదు. ఎన్నికపద్ధతులు కాకలయునని కోరుదురేని నానివలన గలుగు లాభనష్టములుక రెంటిని సహితము పొందక తప్పదు. గుంటూరుజిల్లా సంఘము మువారు, మ॥ శనకపల్లి రామస్వామి గుప్త న్యాయపరిహారమంతరావు పంతులు ఆనరబిల్ పేంకటపతి రాజు గాంగయ్యకర్ నామములను నూచించినట్లు తెలియుచున్నది. గుప్తగారు రాజ్యతంత్రములలో కొంత ప్రవేశముగలవారు. వారి నెన్నుకొనినందుకై వారికిని అంతకంటె నెక్కువగా గుంటూరుజిల్లా కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులకును వా ఆభివృద్ధినిమూలమున మఱిమఱి అర్పించుచున్నాడను. తాలూకా సంఘములను ఆహ్వానసంఘమును ఎన్నిక లొకను చేయలేదు గనుక వారయినను తమ ధర్మమును నెరవేర్చురని తలంచెదను గుంటూరు జిల్లాసభలకు జిల్లావాసుగాని జిల్లాకరవున కాసన నిర్మాణసభ్యులుగాని సభాపతిగ నుండవలయునను ఆచారము గలదు. ఈ ఆచార మున్నను ఇప్పటివరకు ఇద్దరు మాత్రమే జిల్లా వారాధిపత్యమును వహించిరి. మ॥ రా. కోటిలింగం పంతులుగారును, రావుబహదూర్ సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు గారును జిల్లాసభయందు కొంతవరకు ఆభిమానము కలిగి యున్నారు. తాలూకాబోర్డులలో కొంతవని చేయుచున్నారు. హనుమంతరావు పంతులు గారు తగినవారే, కాని ఈ సంతర్భము స్వ రాజ్య తీర్మాన మును గూర్చి భయపడక తమ ఆభిప్రాయములను వెల్లబెచ్చ గలవారినే ఎన్నుకొనవలసి యుండును. ఒంగోలునం దేమయిన నట్టి వారు దొరకవచ్చునని తోచెడిని. ఈసంతర్భము అగ్రాసనాధిపతిగ నుండువారు స్వరాజ్యవిషయమై తమ ఆభిప్రాయములను గోడవొడపిల్చివాటముగ గాక స్పష్టముగ జెప్పగలుగుటయే కాక వారి ఆభిప్రాయములన్న ప్రజలకు కొంతగౌరవము పుట్టించగలవారే అవసరమని ఎంచి ఎన్నికలు జరుగునని తలంచెదను.

సంఘసంస్కరణసభను మాజిల్లా వారి గవంతర్భము మానుకొని యున్నారు. నిర్ణయముగా సభలుజరుపుట కంటె ఇదియే యుత్తముని తోచెడిని.

16 వ తేదీ సాయంకాలము ఏలూరు పురమండలిమున కీర్తిశేఖరియిన గోకలేగారి ఛానుపాటుమును గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసకౌన్సిలారు వెల్లడిపరచిరి. గౌ॥ రావుబహదూరు మోదర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగా అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. శ్రీనివాసకౌన్సిలారు తమ స్వాభావికవాక్యా తుర్యముతో గోకలేగారి సుగుణపుంజమును కొనియాడుచు ఒకగంటకు వైగా నుపసంగించిరి. గోకలేగారి విషయమును ప్రాసిన తెలుగుపద్యములను మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మ గారు చదివిరి. అనంతరము సోపంచి భీమశంకరంగారు గోకలేగారిని గురించి క్లుప్తముగా తెలుగులో నుపసంగించిరి. ఈ ఛానుపాటుము వేంకటగిరి మహారాజుగారిచే సేలూరు క్లబ్బునకు బహుమతిగా నొసంగబడినది. రాజమండ్రిలో నుండు హోతా స్వామికౌన్సిలారు వీరిని తయారుచేసిరి.

చేయవలెనని రావుసాహెబు కే. మన్నయకృష్ణారావుగారు ఒక తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

దానిని చెవిటిగంటి సుబ్రహ్మణ్యముగారు బలపరచిరి. జిల్లాజడ్జిగారు తెలెలికోర్టువారుచే చేసిన రిమార్కులకు సమాధానము చెప్పిరి.

నర్సారావుపేట నివాసులైన రాజామామారి నరసింహ రావుగారును, బాగల్లమాడి లక్ష్మయ్యనాథుడుగారును వై తీర్మానమును ఆమోదించుచు మాట్లాడిరి.

తరువాత రాజామామారి నరసింహ రావుగారు రు3000 లును, చింతపల్లి రాణిగారు వెంగురూపాయలును ఆఫీసు నియ్యదలచినట్లు సభలో తెలిపిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారికి వందనము లర్పించబడినపిదప సభ ముగింపబడెను:— మా స్వకీయావిలేఖకుడు.

ఆంగ్లదేశమునందలి భారతీయులు

నూతనముగ భారతీయై కొలది దినముక్రిందటనే ఇండియాకువచ్చిన ప్రభాకర్నంట్ డాబ్బిరి గారితో సందేశ పుత్రికాప్రతినిధి ముచ్చటించెను. వీ రిరువురమును బరిగిన సంభాషణమును సందేశపత్రికను యిట్లు ప్రకటించెను. భారతీయుల యెడ బ్రిటిషుప్రజాప్రభుత్వమునకు వెనుకటి యభిప్రాయమువారి ఆదర్శభావ మేర్పడినది. భారతీయు విద్యార్థులయెడ నీయాదరభావము స్పష్టముగ గోచరించు చున్నది. భారతీయవిద్యార్థులు ఇంగ్లాండు వైద్యశాలలయందు పనిచేయుచుండిరి. నే క్కు విషయముల బట్టి చూడ ముఖ్యముగ నట్టియు బాధ్యతాయుతములగు నట్టియు యువోగ్యములు గూడ వీరి కొలగబడుచున్నవి. ఆంగ్ల రాజ్య తంత్రముల సర్వసాధారణముగ తమ ఆభిప్రాయముల మార్పుకొనునట్టి వారుకారు. కాని ప్రజాప్రభుత్వమునకు మనము విన్నపములనుగాని మనప్రతినిధులనుగాని పంపిన చాల లాభముండును. నదరాసు హోమురూలునకు సంబంధించిన జీనరాజ్ దాసుగారి యుపన్యాసములను వ్రాతలును సదభిప్రాయమును కలిగించినవిగాని వీరు కలుగ చేసిన యభిప్రాయాచిరకాలముండునదిగ తోచదు. ఇంకొక నొక్కరు పనిచేసిన విశేషలాభ ముండదు. కాని ముఖ్యము లాభ ముండకపోదు. సంఘభవించి విడువక పనిచేయుల యున్నది. భారతీయులు యుద్ధమున నొసగినసహాయము విషయమై వారు తమ విభుక్తమును మాత్రమే నిర్వర్తించిరని సాధారణపు ఆంగ్లేయుని ఆభిప్రాయమై యున్నది. భారతీయ సేనలు స్థాండర్సనందు అత్యవసరకాలమున ఉపయోగింపబడివి. ఇందువలన వెనుకటికంటె మైండ్పులయెడ గౌరవ మధికమైనది. హిందూదేశము మైండువులు వీరలనుగూర్చిన సమాచారమంతయు ఆంగ్లేయులకు పయెనగు మైయుపత్రికల మూలమున తెలియవలయును గాని వేరు ఆధారము లేకపోవుటయే గట్టిచిక్కు.

భారతీయులు—పార్లమెంటు.

పరిపన్నెండు భారతీయ కుటుంబములు ఇంగ్లాండులో వాసులు చేయుచున్నవి. భారతీయులన్న వీరికి సానుభూతి కలదు. కాని ఈసానుభూతి విశేషమగు స్వాధీనత్యాగము క్రింద పరిణమించునదిగాదు. ఒక భారతీయుని పార్లమెంటు సభయందు చేర్చ ప్రయత్నములు జరిగినవి కాని అవివ్యక్తము లయ్యెను.

విప్లవండు.

ఇటీవలివరకును ప్రజలలో కొందరు విప్లవండు హోమురూలునెడ సానుభూతిని చూపుచుండిరి. మొన్నటి విప్లవండు విప్లవమీ సానుభూతిని తుడిచివేసినది. ఈచట్ట మిదివరలో నెన్నడును విశేష ప్రేమతో జూడబడియుండలేదు. ఇంగ్లాండువారి కిచ్చుడైగ్లండు నెడ విశేషమగు సానుభూతియు అపేక్షయు కలదని తలచుట భావబాటు.

నదరతులు.

యుద్ధవాక్తలు ఇండియానుగంకంటె ఇంగ్లాండులో విశేషముగ తెలియుననుటకు గండేహములేదు. యుద్ధసమాచారము విపులముగ తెలియుచుండును. ఇది గాక ఈసమాచారము చాల నమృతమైనదిగూడ వైయున్నది. హిందూదేశములో వలె నె గాలికబుర్లు విశేషముగ ప్రబలియుండును. ఇట్టి వదంతి లిండియానుండు మాత్రమున్నవి, గాని ఇంగ్లాండులో నుండ వనుకొనుట చాల తెలివితప్పక.

స్ఫుటముగు మాపులు.

క్రిందటి సారికంటె ఇప్పుడగపడిన నూతనాంశ మేమన:— భాభిమత్తుల వారి సంఖ్య ఎక్కుడ జూచిన వీర. నెలవునొడ నిడ్డగు వచ్చిన వారు, గాయములు తగిలిన వారు వై విలసిల్లు చున్నారు. భోజనము చేయుట, త్రాగుట, ఉత్సాహముతో నుండుటతప్ప మరియొక పని వీరికి లేదు. శ్రీల సంఖ్య యధికమైనది. ఆహారవాగ్ధము లరుదైనవి. రాజావు ఎన్నికలలో ఏపక్షమువారు నెక్కుడుగో చెప్పట కష్టము. ప్రస్తుతచిహ్నుములను బట్టిచూడ యూనియన్లు లపజయమంద దురనియు; లిబరలు, తేలుపాక్షికులు విజయమందుదు రనియు తోచుచున్నది.

భారతీయ విద్యార్థుల స్థితిగతులు నుంచి దశయందుండునని విశ్వముగా చెప్పవచ్చును. స్థాండర్సనందు భారతీయ వైద్యములు గమపరచిన సాహసమును, ఆంగ్లేయులు తమ యెడ జూపు నాదర గౌరవ భావములను యీ విద్యార్థుల యాత్మగౌరవమును పోచ్చించి ఒకవిభుగు ధైర్యమును వారి మనముల నెలకొల్పినవి.

దేశీయ మహాజనసభ.

గత సంగ్రహమున లక్ష్మీ నగరమున గౌరవనీయులైన శ్రీయుత బాలు అంబికాచరణ ముజుంబారుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైన ముప్పది యొకటవ దేశీయ మహాజనసభ యందు రాజ్యపు సభ సేరావ్యతిరేకమువారు యావత్వనించ లేదను సలహా విచారమున కలిగించుచున్నది. ఇది మామూలు ప్రవర్తనకు విరుద్ధమున నిర్వివాదాంత మేయయ్య నింతమాత్రమున కాంగ్రెసుపట్ల ప్రజలు విముఖాభిప్రాయములై యున్నట్లు లూహించుట సమంజసము కాదు. ఈముప్పదియొక్క డేశీయమహాజనసభా సమావేశముల వలనను దేశీయులలో నెట్టి రాజకీయ పరిజ్ఞాన మేర్పడినదియు మనీషులకు దెలియని విషయము కాదు. ఇంకను కాంగ్రెసు ఫలితము లభ్యము కానందువలననే బొంబాయిలో ప్రకటింపబడు శేంక పేక్ష్యర సమాచార పత్రిక, యిందును గూర్చి యోచించుటకు నూరతు కాంగ్రెసు కమిటీవారిని హెచ్చరించి నది; అయినను కాంగ్రెసు నాయకుల కలకత్తాలో సమావేశమై రానున్న సభ కలకత్తాలో జరుపుటకు తీర్మానించినట్లులు పత్రికలలో ప్రకటింపబడినందువలన కాంగ్రెసునం దభిమానము వహించినవారికి సంతోషమును గూర్చును కాంగ్రెసునందు ప్రజలకు విముఖాభిప్రాయ మువలించినది యని ప్రవాదములు వ్యాపింప జేయుచున్న వారి కుత్సాహభంగమును కలిగించినది.

కనుక ఈసంగి రాంతమున కలకత్తాలో గూడనున్న జాతీయ మహాజనసభ కధ్యక్షునిగా నెరరి నెన్నుకొనిన సమంజసముగా నుండునో యీ చిన్న వ్యాసమున వెల్లడించుచున్నాను. వరుసగా మూడు సంగ్రహముల నుండి బంగారా నాయకులు మహాజనసభాధిపత్యముల వహించుచున్నారనునంతయు పత్రికాపాత కమహాశయులకు దెలియని విషయము కాదు; గనుక బంగారా దేశమున జరుగనున్న యీసభకు బీహారురాష్ట్రనాయకుల లోనివారగు మజ్రాలు మాక్కుగారిని గాని హిందూస్థాన రిప్రజ్జ పత్రికాధిపతులగు సచ్చిదానంద ప్రసన్నసింహగారిని గాని యధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనినయెడల వంగవిహారదేశములకంత తగ్గతమున పరిస్పరాభిప్రాయ భేదములు గలవను నపోహ కొంతవరకైన తొలగుట కవకాశ మేర్పడుటయెగాక. న్యాయముగ కూడ నుండునని తలంచుచున్నాను. యుద్ధానంతరమున భారతీయులకు స్వరాజ్యము నొసంగవలెనని ఖండితముగ చెప్ప గలిగినవారు మాత్రమే యీ యధ్యక్ష పదవి కర్హులై యున్నారు. ఈవాంఛ హిందూమహమ్మదీయుల కోరికయని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించునట్లు లీ సంగ్రహమునకు మహమ్మదీయ నాయకుని కీపవని యొసంగిన మేలనితోచుచున్నది. అట్టి వారొక్క మజ్రాలో మాక్కుగారే నామనంబునకు బాడకట్టుచున్నారు. వీరు బొంబాయిలో కూడిన యఖిలభారతవర్ష మహమ్మదీయమహాజనసభలో నెసంగిన ప్రారంభోపన్యాసమునబట్టి వీరికి హిందువులయెడ గలిగియున్న సోదరవాత్సల్యము, గాఢమైన దేశభక్తి స్వరాజ్యమోదము వెల్లడికాకమానదు. విహారదేశనాయకు లీ సంగ్రహ జాతీయమహాజనసభ కధ్యక్షుత వహించిన యాంగ్లోద్యమమున కొకకొంత చేయుంతకలుగునెమో యను నాశ జనించుచున్నది. అట్లు విహారనాయకులలో నెవరుగాని యే కారణమునబట్టి గాని యెన్నుకొనబడుటకు వీలులేనియెడల నీపదవి దేశబంధు లాలలజపతిరాయగారి కొసంగి గౌరవించుట క్లాఘాపాత్రము. ఇంతవర కొక్కసాంచాలనాయకుడైన మహాజనసభాధిపత్యము వహింపకుండుట సంతాపకరము. ఇందునుగూర్చిన నా సానుభూతిని పంజాబుదేశమున కెరిగించుచున్నాను. లజపతిరాయగారి నెన్నుకొనుటకు వీలులేనియెడల నిది మోహన చంద కరంచంద గంధిగారి కొసంగుట భావ్యము. వీరు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులవిషయమున నెట్టి యిక్కట్టులకు లోనైనదియు లోకప్రకాశవిషయము. అట్టివారి కిట్టి గౌరవ మొసంగుట స్వదేశజాలమైన మనకర్హ కృత్యమునట నిస్సంశయము.

మదరాసు నాయకులలో నెవరికిగాని యీపదవి నొసంగ నాలోచించిన గౌరవనీయులైన రావుబహదరుగారు బయ్య నరసింహేశ్వరశర్మ బి. యే. బి. యల్. గారిని గాని గౌ. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని గాని నిర్వచించిన బాగని నమ్ముచున్నాను. శర్మగారు కాంగ్రెసు డెలిగేటుగా నిదివరలో నిండ్లాండు వెళ్లినచిన్న యంతమును దేశీయులకు జ్ఞాపకము చేయుచున్నాను. దివానుబహదూరు ఎల్. ఎ. గోవింద

రాఘవయ్యగారికంటె గౌ. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని నిర్వచించుటయే భావ్యము. అయ్యును ఈసంగ్రహమున నీపదవిని శర్మగారి కొసంగుట స్థాంధోశము చేయుట కాంగ్రహులు హెచ్చరింపబడుచున్నారు. ఆంగ్రెసుల ప్రత్యేక కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రసాదించబడినదని న్యాయతి సుబ్బారావుగారు తెలియపరచినారు గదా? కావున నాంగ్రెసుకాంగ్రెసు కమిటీవారు శర్మగారిని నిర్వచింతురుగాక. న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు స్వరాజ్యమోదమున సందిగ్ధమగుట, మొన్న రాజమహేంద్రవరమునకు ఆనిలిసెంటు వచ్చినపు డామెను గౌరవించుటకు గూడ సుబ్బారావు పంతులుగారు వెనుకంజ చేసినట్లాంగ్రెసు ప్రతివాదిలేఖకుండు ప్రకటించియున్నాడుకదా? ఏవిషయమందుగాని తుదివరకు పట్టుదలలేని పంతులువారి కంటె శర్మగారి నెన్నుకొనుట శ్రేయోదాయకము కాదా? అయినను తెలుగు దేశపు రాజకీయ విద్యాభివృద్ధికి పంతులవారు మూలపురుషులను నిర్వివాదాంతమే. ఈ సంగ్రహమున కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకాంగ్రెసరాష్ట్రతీర్మానము నుపహించుటకు ఆంగ్రహమహాజనసభా కార్యదర్శులు సంప్రార్థితులు. విశాఖపట్టణము. కాకినాడ నరసింకరావు. ఏప్రిల్ 14-వ తేది

స్థానిక వార్తలు

కాంగ్రెసు ఉపన్యాసములు:—ఈముపన్యాసములలో 10 వ యుపన్యాసముగ ఈనెల 20 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గోఖలేమందిరమున బి. పి. వాడియాగారు “సివిలసర్వీసు” నుగురించి యుపన్యాసించెదరు.

మదరాస్ కార్పొరేషను:—వాయిదా వేయబడిన ప్రత్యేక ప్రసభ మరల 21 వ తేదీ పగలు 1 గంటకు సమావేశమగును. ఆసభయందు సిటిమ్యూనిసిపలబిల్లు మొసాయిదాయును, మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహద్రుగారి తీర్మానములును, రావుబహద్రు జి. నారాయణస్వామిశెట్టిగారి తీర్మానములును చర్చింపబడును.

సంతర్పణ:—గుజిలి దేవరాజ మొదలివీధిలోని వద్దకు లందరు కలసి జాడ్జిచక్రవర్తిగారి కీ మహాయుద్ధమున సంపూర్ణ విజయము కలుగుటకుగాను 21-వ తేదీ శనివారమున తమ యంగళ్లను మూసి ఉదయము 6 గంటలు మొదలు 2 గంటలవరకు 2000 మందివీధలకు వడ్డసోపేతముగ భోజనము పెట్టుదురు. నాటి సాయంకాలము 5½ గంటలకు పారికథా కాలక్షేపముజరుగును.

బ్రహ్మసమాజ ఉచిత పఠశాలయము:—గౌ. కార్యదర్శి మునగాలరాజుగారి యొద్దనుండి 50 రూ॥లును, బొంబాయివాసులగు జి. బి. త్రివేదిగారియొద్దనుండి 50 రూ॥లును వచ్చినవి. వానిని కార్యదర్శి నమస్కార పూర్వకముగా నందుకొనెను.

చెన్నపురి అంజుమాని ఇస్లామ్ సభ. చెన్నపురి అంజుమాన్ ఇస్లామ్ సంవత్సరసభ నిర్వహింపకాలము గౌ. సర్ జాన్ వాలిస్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రథమమున కార్యదర్శియగు ఎ. హమీద్ హసన్ గారు రిపోర్టును చదివెరి. పాఠశాలయందు 180 మంది విద్యార్థులున్నారు. వృద్ధంగము కాఖవారి పనులవలన గతసంవత్సరమునందు 3097 రూ॥లు వచ్చినవి గాని రిపోర్టు సంవత్సరమునందు 3118 రూ॥లు వచ్చినవి. తివాసుల కాఖవలన గతసంవత్సరమునందు వచ్చిన దానికి రెండింతలుసామ్యు. చేపూరినది. ఈ సంవత్సరపు ఆదాయము 21248 రూ॥లు. వ్యయము 28079 రూ॥లు.

గౌ. న్యాయ అబ్దుల్ రహిము గారు రిపోర్టు నామోదింప నుపపాదించుచు ఈ పాఠశాల కెక్కువగా ధనసహాయము చేయవలయునని నుడివెరి.

రావుసాహెబు కలవల రామానుజము నెట్టిగారు అబ్దుల్ రహిముగారి తీర్మానమున నుపపాదించిన వెనుక రిపోర్టు ఆమోదిత మయ్యెను. పిమ్మట జరుగుచున్న సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గ మెన్నుకొనబడెను. రా. సా. కలవల రామానుజము నెట్టి 800 రూ॥లు, జాఫర్

మహమ్మదు సేడ్ గారు 200 రూ॥లు, సి. అబ్దుల్ హక్ముగారు 200 రూ॥లు, హాలానా అబ్దుస్ సుబ్బాన్ గారు 100 రూ॥లు ఖాకో బహదర్ అయ్యుద్దీన్ సాహెబుగారు 50 రూ॥లును విరాళము లొసంగిరిని అధ్యక్షులు చదివెరి.

సర్ జాన్ వాలిస్ గారు కడపటి యుపన్యాసము నొసంగిన పిదప సభ ముగిసెను.

రాయపేట భాగ్య సంఘము.

రాయపేట భాగ్యసంఘపు ద్వితీయవర్ధంతి రిపోర్టు తెలుపబడినది. ఈసంఘము స్థాపింపబడి రెండేంవత్సరములైనను అదిచేసిన పనిమిగుల ప్రశంసనీయును బాలికాపాఠశాల, పరిపతిసంఘము, బీదవిద్యార్థి వేతననిధులను ఈసంఘము గతసంవత్సరములో స్థాపించెను. పరిపతి సంఘపు పంచాయితీదారులలో ఇద్దరు మాక్రమే భాగ్యసంఘమువారు. ఇతరులు ముందుగ సంఘములో చేరిన జట్కాలను తోగ్గివారు. 1916 ఫిబ్రవరినుండి 1916 జూన్వరకును సంఘమువలన జరిగిన పని విషయమై దొరతనమువారి దిచ్చిన అభిప్రాయమునుబట్టి చూడ పరిపతి సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఆచితకాలములోనే ఫలించుననుటకు సందియములేదు. సంఘమువలన స్థాపింపబడిన బాలికాపాఠశాలలో చాలామంది విద్యార్థులు చేరిరి. ప్రతిరోజును నూటికిపైగా పాఠశాలకు వచ్చుచుందురు. ఆ పాఠశాలకుగాను, 4రు శ్రీ ఉపాధ్యాయులును, తెలుగు ఉపాధ్యాయుడును, ప్రధానోపాధ్యాయుడును కావలసి ఉన్నారు. విద్యార్థి వేతననిధి విషయమై సంఘమువారు ప్రతి ఇంటికిని బోయి చందాలకు ప్రోవుచేసి కొంత విద్యార్థుల విషయములో వెచ్చించి తక్కిన దానితో విద్యార్థి వేతననిధిని చేర్చుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము 8 మంది విద్యార్థులు సహాయము బడయుచున్నారు.

పాఠశాలలందు ఆక్షరముల కూర్పు, ముద్రించుట, కమ్మరి, కుమ్మరి మున్నగు పనులును నేర్పువనును. గత సంవత్సరమున సంఘము వారు యూనివర్సల్ బ్యాంకు నొక దానిని నెల కొల్పిరి. నెలకు రూ 18-8 వైసలు చొప్పున ఎట్టి చరాస్తిపై వైసను, బీదలకు వైకమును ఈ బ్యాంకు బరులిచ్చును. మారువాడిలు మున్నగు వారి తొరినుండి బీదలను రక్షించుటయే బ్యాంకు ముఖ్యోద్దేశము.

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీ ప్రకటన. (761)

1917-18 సంవత్సరములకు పబ్లికువర్కును అసగా రోడ్లు, ఇండ్లు డ్రీయిను కాలువలు మొదలయిన మ్యూనిసిపల్ పనులు కంప్రొమిస్సుచేయునదలచుకొన్నవారు ఈనెల 27 వ తేది సాయంకాలము 5 ఘంటలలోగా బెజవాడమ్యూనిసిపల్ చైరుమన్ గారి ఆఫీసులో సీలుచేసిన లెండర్లు దాఖలు చేసికొనవలసినది. ప్రతి లెండరుతోను రూ- 1000, లు ధరావతు దాఖలు చేయవలెను. అన్ని లెండర్లు వైసలు అయిన పిదప వక్కుకోబడిని లెండర్లు తాలూకా సామ్మ్యు తిరిగి యిచ్చి వేయబడును, పెద్యూలురేల్లు వగైరా సంజాయిషీ మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో అడిగి తెలిసికొనవచ్చును. బిప్సకోబడిన లెండరు తాలూకాసామ్మ్యు లెక్కలు ఆడిటరుగారి తేజీఖి అయిన పిదప తిరిగి యివ్వబడును.

17-4-71 } డి. డి. వి. హనుమంతరావు చైరుమన్, యం. సి. బెజవాడ.

క్రికెట్ క్లబ్ గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

విషయానుక్రమణిక.

భారతభర్త మహామండలి సభ, గోగువారి పరిశ్రమ	12
భారతీయుల మర్యాద	3
యుద్ధమునాడు సభ, ఆంగ్ల దేశమునందలి భారతీయులు	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
లాహోరు దర్బారు	6
ముఖ్య సమాచారములు	7
విదేశీ పాపముల సంగ్రహము	
విదేశీ త్రైమాసికము	8-9
ప్రస్తుతమున వార్తలు	10, 11-12
జాబులు	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ ఏప్రిల్ 19-వ తేది

గురువారము

లాహోరు దర్బారు.

రాజప్రతినిధి పాంచాలదేశ సంచారసందర్శనమునందు ప్రజాసంఘముల విన్నపములకు జేసిన ప్రత్యుత్తరములు రాజప్రతినిధి భావములను వ్యక్తము చేయుచున్నవి. లాహోరునందు గూడిన దర్బారునందు రాజప్రతినిధి గంభీరోపన్యాసమును జేసెను. పాంచాలము రాజపుత్రస్థానము అనాది నుండియును భారతయోధులకు జన్మస్థానములు. వర్తమానకాలమునందును సైన్యదళములందు విశేష భాగము పంజాబుదేశస్థులు గలరు. యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను సైన్యదళములందు జేరిన వారిలో 100-కి 63 మంది పంజాబునుండి చేరి యుండిరి. యుద్ధారంభమునందు పరాను దేశము నందు పాంచాలయోధులు శౌర్యపరాక్రమములను ప్రకటించి సామ్రాజ్యరక్షణమునకు దోడ్పడిరి. ఇంతవరకును 3 విక్టోరియా క్రాసులను 186 సుకీలపత్రములను 370 పతకములను పంజాబు యోధులు గడించిరి. పంజాబు దేశస్థులు యోధ వర్గమునందే కాకను అనుచరవర్గమునందు సయితము చేరి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు దోడ్పడిన విషయమును రాజప్రతినిధి సుస్తుతించెను. శిషాయిలకును అనుచరులకును నెలకు 3-8-0 ధర్మమును హెచ్చించుట కేర్పాటును జేయుట యుచితమైనను నీవృద్ధి ప్రజల నాకర్షించుటకు చాలదు. వర్తమానకాలము దాహార పదార్థము లన్నియును ప్రియ మగుటయే కాకను ప్రజల యాకాంక్షలును వృద్ధిని బొందినవి. యుద్ధమువలన పంజాబునందనేకకుటుంబములందు మరణములు గలిగినవి. ఆమరణములు కుటుంబముల నిస్సహాయ స్థితికి గారణం బగుచున్నది. పాలకులు సాదరభావముతో నీ కుటుంబములకు సహాయమును జేయుటకు డలపెట్టుట యుక్తముగ నున్నది. రాజప్రతినిధి ఈ విషయమునందు తగిన శ్రద్ధను వహించునని నమ్ముచున్నాము. యుద్ధమునందు సన్నిహిత బంధువుల మరణములవలన నష్టపడిన హైందవ కుటుంబముల కిండ్లాడునందువలనే హిందూ దేశమునందును నుదారభావముతో సహాయమును జేయుట ప్రజలకు పాలకులకు ధర్మము. పంజాబు నందు ప్రజలకు వ్యవసాయమే జీవనాధారమునకు ముఖ్యమైనవృత్తి. ఈవృత్తి వికాసమునకై పాలకులు నీటి సదుపాయములను గల్పించినారని షమ్సుధర్మ

ప్రభువు ప్రగల్భభావముతో దెలిపెను. ఆదికాలము నుండియును హిందూ దేశమునందలి రాజులు నీటి సదుపాయములను ప్రజలకు గల్పించు చుండిరి. ఆంగ్లేయుల మహిమాత్మిత్యముల కిది గొప్ప కారణము గా దని దేశచరిత్రమును బరిశీలించిన వారికి విశద మగుచున్నది. రాజప్రతినిధి వ్యవసాయదారులందు వంశవరంపరాగతమైన యనుభవము గలదని తెలిపియుండిరి. ఆయనుభవమును వికసించజేసి దేశోపయోగకర మగునటులు చేయుటయే వ్యవసాయాభివృద్ధికి సాధనము. ప్రస్తుతము గల వ్యవసాయశాఖవలన మనదేశమునందు వ్యవసాయము తగిరితిని వృద్ధిచెందుచున్న దని నిర్ణయించుటకు సూచనలు లేవు. ఏ వ్యవసాయక్షేత్రమునందో ప్రదర్శింపబడెడి ప్రయోగములు రయితలు యనుభవమునకు వచ్చినగాని యా ప్రయోగములు ప్రయోజనకరములు గావు. వ్యవసాయ ప్రమాణక్షేత్రములను చూచుటయును, చూచిన దానిని గ్రహించుటయును సామాన్యజనులకు దుర్లభము. ఈ విషయములందు భూస్వాములు రయితలకు మార్గదర్శకులుగ నుండుట సమంజస మని షమ్సుధర్మ ప్రభువు చేసిన హితోపదేశమును భూస్వాములందరును గమనింపవలసియుండును. పెద్దభూస్వాములు వ్యవసాయమునందు క్రొత్త పద్ధతుల నవలంబించిన సామాన్యరయితలు వారు పొందెడి లాభమును జూచి క్రొత్తమార్గము నవలంబించుటకు వీలు గలదు. ఈ విషయము నందు పాలకులను చేయగల సహాయము విశేషము గలదు. వ్యవసాయశాఖాధికారులు ప్రతితాలూకాకు పోయి సభలను జేసి రయితలకు నూతనప్రయోగములను దెలుపుట యవసరము. ఒక తాలూకా యందలి రయితలు నూతనపద్ధతుల లాభమును గ్రహించినపుడు ఆ పద్ధతి ఆ తాలూకాయందు దంతటను వ్యాపించుటకు వీలేర్పడును. వ్యవసాయాభివృద్ధికి పాలకులీ పద్ధతిని విడివిగా నవలంబించవలసి యుండును. గోధుమల వర్తకము వలనను పాలకు లాపించిన లాభమునందు 10లక్షల రూప్యములను పంజాబు నందు వ్యవసాయప్రయోగములను ప్రదర్శించుటకై పాలకు లొసంగుట తృప్తికరము.

మతముతో నిమిత్తముగల విద్యాలయములు స్థాపించినపుడు కొన్ని వేళల ఆ ప్రశస్తమైన పాఠశాలలు స్థాపింపబడునని షమ్సుధర్మ ప్రభువు తెలిపియుండెను. ఇందు సత్యము గలదనితోచదు. హిందూ దేశమునందు క్రైస్తవుల నిర్వహణమునందున్న కళాశాల లన్నియును మతముతో సంబంధమును గలిగియున్నవి. ఆ కళాశాలలు పాలకుల పోషణమును బడయుచున్నవి. ఆ కళాశాలలందు గలపబడెడి విద్య యత్యంత మరుటకు వీలులేదు. ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలనువలె లక్షలకొలది ద్రవ్యమును వ్యయము చేసి ఏ నూరుమంది విద్యార్థుల యుపయోగ మునకో కళాశాలలను స్థాపించుటవలనను దేశమునకు విశేషమైన యుపకృతి గలుగదు. హిందూ దేశము నందు ప్రస్తుత విద్యాదశయందు విద్యోపాసనమున కవసరమైనది విశేషమైన విద్యావ్యాప్తము. ఆ వ్యాప్తము మతాభిమానము గల విద్యాలయముల వలననే ప్రస్తుతము సాధ్యము గావలసియున్నది. మతపరిజ్ఞానము విద్యార్థుల కవసరమని రాజప్రతినిధి తెలిపియుండెను. మతబోధసహితమైన విద్యాలయములు విద్యావ్యాప్తమునకును మత పరిజ్ఞానమునకును తోడ్పడు చున్నవి. ఈ విద్యా శిక్షణమున కనుబంధముగ పాలకులు విద్యావ్యాప్తమును జేయుటకై విద్యాలయములను స్థాపి

చుట యవసరము. పంజాబునందు హిందువులు స్వయంసహాయాధారముననే పోషించు చున్న విద్యాలయములు పాంచాల దేశస్థుల కార్యపరత్వమును ప్రకటించుచున్నవి. సత్పరిపాలన సంరక్షణమై సహాయమును జేసినవారిని సత్కరించుటకై పాలకులు పాంచాలమునందు జాగీర్దారులను నిర్దించుటకు జేసిన ఏర్పాటును గురించి రాజప్రతినిధి ప్రశంసించెను. సత్ప్రవర్తకులకు స్వామిభక్తులకు జాగీరు లొసంగబడును. ఈజాగీరులు సద్వంశజులకే కాకను సామాన్యజనులకు సయితమొసంగబడు ననియును దేశోపయోగమైన కార్యములను జేసిన వారల కీయబడు ననియును రాజప్రతినిధి తెలిపియుండెను. పాలకు లీ మార్గము నవలంబించుటవలనను స్వామిభక్తి పరాయణులైన భూస్వామివర్గమును నిర్దించుట కవకాశమేర్పడును. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల విషయమై రాజప్రతినిధి పాంచాలమునందును మానముద్రను వహించెను. విపరీతచర్యలకు గురియైన ఈ మహద్విషయమై రాజప్రతినిధి ప్రస్తుతము స్వీయభిప్రాయమును తెలుపుటయును దుర్లభము. రాజప్రతినిధి సంభాషణములు తాత్కాలికోపయోగములై ఉపశమనానుకూలంబులుగ నున్నవి. కాని విశాలమైన ధర్మభావభరితములుగ నుండుట లేదు.

గాంధీ-సాత్వికనిరోధము.

లోకమునందు చెప్పెనీరితిని చెప్పెని వారరుదుగ నుండురు. ఎన్నికష్టములు గలిగినను చెప్పినరీతిని చేయుట కుపక్రమించెడివారలు మహానుభావులు. మహానుభావులకు ధర్మసంరక్షణము ప్రియకరము. గాంధీగారికి దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు గలిగిన మహాగౌరవమునకు వారి ధర్మచర్యమే ముఖ్యకారణము. గాంధీగారు కష్టములకు లొనైనను చరసాలయం దుంచబడినను ధర్మవ్రతమును ప్రతిజ్ఞించలేదు. హిందూ దేశమునందు గాంధీగారు మన విజయమునకు సాత్వికధర్మ వ్రతారాధన మవసరమని యుపదేశించు చున్నారు. సంకయాత్ములైన హైందవులకు వర్తమాన దశయందు సాత్వికవ్రతమునందు విశ్వాసముగలుగునని నమ్ముటకు వీలులేకున్నది. హిందూ దేశమునందు సయితము గాంధీగారు సాత్విక వ్రతారాధనమునకు బూనుకొనిరిని వినుటకు హైందవుల కపరిమితానందమును గలుగజేయగలదు. గాంధీగారు మోతిహారున కచటను వాటికేర్వరులకును రయితలకును గల సంబంధమును విచారించుటకై పోయి యుండెను. మోతిహారునకు పోకపూర్వము ముజఫరునగరునకు పోయి అచటను కమిషనరుతోను కలెక్టరుతోను వాటికేర్వరుల సంఘపు కార్యదర్శితోను తన సంకల్పమును తెలిపియుండెను. కాని వారు పాలకు లీ విచారణ కుపక్రమించిరి గాన గాంధీగారు తలపెట్టగూడదని తెలిపిరి. గాంధీగారు ఛరస్పరసహాయమువలన నుభయుల విచారణకు లాభము గలుగునని చెప్పిరి. అధికారులంగీకరించకపోయినను గాంధీగారు మోతిహారునకు పోయి విచారణ కుపక్రమించిరి. డిప్రెక్టు మేజిస్ట్రేటు 144 శక్తును ప్రకారము నేరారోపణను జేసి గాంధీగారిని వెంటనే డిప్రెక్టు విడిచిపొమ్మని యుత్తరువు చేసెను. కాని గాంధీగారు మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞను నిర్లక్ష్యముచేసి విచారణ కుపక్రమించెను. నిన్నును గాంధీగారు మేజిస్ట్రేటు యెదుట హాజరై నేరము నంగీకరించిరి. మేజిస్ట్రేటు గాంధీగారిని శనివారమువరకును గవర్నమెంటువారి యుత్తరువు వచ్చువరకును వారు గ్రామములకు పోవల

దని కోరెను. గాంధీగారి రంగీకరించిరి. పాలకులైన యుత్తరువు చేయుదురో మేజిస్ట్రేటు ఏమి శిక్షను విధించునో చూడవలసియున్నది. గాంధీగారి ప్రవర్తనమునందు దోష మేమియును లేదు. ప్రతిమనుజుడు తన ఇష్టము వచ్చినచోటికి పోవచ్చును. తన కవసరమైన విషయములను విమర్శింపవచ్చును. రాజ్యమున కుపద్రవకరమైన రాజ్యసంగతులమున కవసరమైనపు డధికారులు ప్రమేయమును గలిగించుకొనవచ్చును. కాని వాటికేర్వరకు సంబంధించిన విషయములు దధికారు లభిమానమును పూని వాటికేర్వరకులకు నవలంబించుట యధర్మము. ఒక వ్యక్తి వేరొక వ్యక్తితో సంప్రతిం చెడి స్వాతంత్ర్యమును లేకుండ జేయుట బ్రతిష్ఠా పరిపాలనధర్మమునకు విరుద్ధము. హిందూ దేశ పరిపాలకు లీ యధర్మవ్యవహారమును రద్ద చేసి గాంధీగారికి న్యాయమును గలుగజేయుదురని నమ్ముచున్నాము. గాంధీగారికి సహాయమును జేయుటకు న్యాయవాదులు తలపడిరి. కాని గాంధీగారు న్యాయమునకు కట్టుపడి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును సంగీకరించెను. గాంధీగారియొక్క ఈయప్రతిమాన ధైర్యమును పాలకు లెల్లు సమర్థించినను వారి యందు స్వదేశీయులకు గల గౌరవమును ననేక రెట్లు వృద్ధిచేయ గలదు.

సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు స్వాగతము

లండను నగరమునందు సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు మహా స్వాగతంబొసంగబడినది. 2500 అతిథులు గుమిగూడిరి. ఆతిథ్యమును స్వీకరించిన వారియందు సర్ జేమ్సు మెప్టను సత్కేంద్ర ప్రసన్నసింహా బిశానీరు మహారాజు గలరు. స్వాగతము సం దీభావములు వ్యక్తీకరింప బడినవి. "సామ్రాజ్యపుత్రులు సంగ్రామ మరణంబులందు వేరుపడలేదని రణరంగములు లోకమునకు విశదము చేసినవి. మీ రిప్పుడు లండనునగరమునకు విషమ దశయందు సామ్రాజ్యోపదేశకులు గను రాజ్యతంత్రజ్ఞులుగను వచ్చియుండిరి. మీ యా గమనము సామ్రాజ్యమునందు భేదభావము లేదని రుజువు చేయుచున్నది." హైందవ ప్రతినిధులు సామ్రాజ్యోపదేశకులుగను రాజ్యతంత్రజ్ఞులుగను పరిగణింప బడినపుడు బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల దృక్పథము సామ్రాజ్యంతర్భాగముల పట్ల మారుట యవసరము.

స్థానిక పాలనము—పునహాపట్టణము.

పట్టణపాలనసంఘములందు సంపూర్ణముగ స్వపరిపాలనము స్థాపించుట యవసరమని జాతీయ మహాసభయందు కాననసభలయందు తీర్మానములు ప్రతిపాదించ బడుచున్నవి. కాని ఇంతవరకును నీ ప్రతిపాదన మెవరి కవసరమో వారు మూలభావమును వహించుట మాత్రము వింతగ నున్నది. ఇంతవరకును మ్యూనిసిపాలిటీలందు రెండువంతులు సభ్యులను ప్రజానిర్వచిత సభ్యులనుగ నిర్ణయించువని పాలకులకు విన్నపమును బంపుట యాచారము. ఇప్పుడు పునహాపట్టణ మ్యూనిసిపలు సభ సభ్యులనందరను ప్రజల లెక్కకొనెడి స్వాతంత్ర్యమును నొసగుటకై పాలకులకు విన్నపమును జేయుటకు నిశ్చయించినది. ఇతర మ్యూనిసిపాలిటీలను నీమార్గము నవలంబించుట కలనను స్థానిక పాలనములు వికసించుటకు బల మేర్పడగలదు.

పార్లమెంటు కాలపరిమితిని హెచ్చించుట

వర్తమాన సందర్భ సమయమునందు క్రొత్తఎన్నికలు జరుగుట సామ్రాజ్యమునకు సకలవిధములను సర్వకమునకు గారణం బగును. ఇప్పుడు ప్రజల శక్తిసామర్థ్యములను విజయమున కుపయోగించుట యవసరము. క్రొత్తఎన్నికలు జరిగినను ఆన్వేషకుండ్రి తెలిపియున్న "జనాభిప్రాయము" ప్రమాణము"కాబాలను. ఈసందర్భములందు పార్లమెంటు కాలమును నవంబరు 80 వరకును పెంచుటకు సభ్యు లంగీకరించుటకు సంజసముగ నున్నది.

నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరుతాలూకాలో ఇందుకూరుపేట కొత్తూరుగ్రామమున యూనియను పంచాయతీ నెక్కటచ ఆజ్ఞోబి 1వ తేదీనాడు గవర్నరుగారు సమ్యుత్తించిరి.

ముఖ్య సమాచారములు

ఆగాభానుగారి కగావీ ఏజెంటు యధ్యక్షమునకు 125,000 నిచ్చిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ ఉదకమండలమున మేనెల 22 వ తేదీ మంగళవారమునాడు పగలు 11 గంటలకు జరుగును.

మేనెల 12-13-14 తేదీలలో నాసిక్లో జరుగబోవు 17-వ బొంబాయి రాష్ట్రీయ సభకు మా శ్రీరీవాస రాష్ట్రీగా రధ్యక్షత వహించును.

అయిదవ అఖిలాంధ్ర మహాసభ కధ్యక్షత వహించుటకు కొండా వేంకటప్పయ్య గా రంగీకరించిరిని నేడు నెల్లూరునుండి తంజివాన్ వచ్చిరది.

కృష్ణాజిల్లా వెనుగంచి (పోలుకం) డెవలో శ్రీశిశువును గని, నదియొడ్డున పారివేసెటట. ఆ డెవల ప్రస్తుతముక మహాన భావుడు పెంచుచున్నాడు.

బారువయందు మే నెలయందు జరుగు గ్రంథాలయ సభకు ఆనరబిలు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారగ్రాస నాధిపత్యము వహించును.

కలకత్తాలో బుధవారమునాడు డాక్టరు ఎస్. ముఖర్జీగారు బ్రాంకారు నెక్కబోయి కాలుజారి క్రిందబడిరి. బండి కాలుమీదుగా పోయినది. వైద్యకాలలో కాలునరికిరి. ఆతడిపుడు ప్రాణాపాయస్థితియందున్నాడు.

పిఠాపురములోని విద్యాసంఘ పుస్తకభాండాగార ద్వితీయ వార్షికోత్సవ మేనెల 21, 22 తేదీలను (తనివారము ఆదివారమును) కోవల్లెహనుమంతరావుసంతులు ఎం.వి.వి.ఎల్ గారి యాధిపత్యమున జరుగును.

బంధక వ్రాతమును రద్దుపరుచుటను గూర్చి లండను నగరమున మే నెలలో జరుగు సభకు భరతఖండ ప్రతినిధులుగ సర్. జేమ్సు మెప్టను, సర్. ఎస్. పి. సింహా, డబ్ల్యూ. ఎం. కెన్నడీ ఎం. ఇ. మెజోరీ బొంబుగార్లును ఇండియా సహాయ మంత్రియు ఒక ఇండియా కార్యాలయోద్యోగియును వెళ్లెదరు.

స్థానిక స్వపరిపాలనము గల సంఘముల సభ్యులందరును నియోజితులుగా నుండవలెనని పూనాపురపాలక వంఘు మువారు ఖండితముగా తీర్మానించిరి. దీనిని రాజ ప్రతినిధి గారికిని బొంబాయి గవర్నరు గారికిని తెలిపి ఆట్టి ఏర్పాటు చేయగోరుటకు తీర్మానించిరి.

17వ తేదీని ప్రకటింపబడిన పోర్టుసెంటెజార్డ్ల నెజెటు నందు ఇట్లు ప్రకటింపబడినది:— మలబారుజిల్లాలోకంటె ఆస్తిగలిగియున్న హెచ్. హాకి, హెచ్. రిన్నీ, హెచ్. రిన్నీ సతి అనువారు శత్రుదేశీయులైనందున వారి కున్న ఆస్తులను చెన్నపురిలోని శత్రులకొని జాగ్రత్తమాచు అధికారి వశము చేయబడవలెను. ఈ అధికారికి ప్రభుత్వమువారి ఇష్టము ప్రకారము ఆ ఆస్తిని పరిష్కరించుట కధికారముగలను.

బంగాళమున రాజము జిల్లాలోని జన్నగ్రామగ్రామమున ఈనెల 15 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి ఏకకాలమున భూస్వాములును జనపనార వర్తకులు నగు రామరావుక ఘోషా గో బం ద ఘోషా అను వారి యిండ్లలో బందిపోట్లు జరిగినవి. 40 మంది గొప్పముంటి యువకులు తుపాకులను పిస్తోళ్ళను పట్టుకొనినచ్చిరి. వారు ముఖ వస్త్రములను తొలుసుంచులను ధరించిరి. వారి నాయకులు ఈలులు చేసి ఉత్తరువుల నిశ్చిరి. దొంగలు మొదట కావలి భటులను బంధించి 2 తుపాకులను లాగుకొనిరి. ఇంటివారిని చంపెదమని బెడరించి ఇమవేల్చెల తాళములను తీసుకొనిరి. 25000 రూపాయలను హరించిరి.

ప్రాధిపత్య రామమూర్తి నాయకుగారు.

నాయకుగారు 14వ తేదీ కలకత్తా మెయిలుపై నెల్లూరునకు విచ్చేసిరి. గోకల్ బ్రాత్యగ్రామవారు వీరిని స్వేచ్ఛను మొదల కడు సత్కానామతో నాదరించి పురములోని కుత్సవముతో దీసికొని వెళ్లిరి. మరునాటి సాయంకాలమున ప్రాధిపత్య రామ పురమందరమున తమ్ము సన్మానించుటకు చేరియొ

డిన సభకు విచ్చేసిరి. సభకు నా. ఆరుండు కృష్ణారావు గారధ్యక్షత వహించియుండ సమాజము వారునాయకు గారికి సన్మానపత్రము నర్పించిరి. ప్రత్యుత్తరసందర్భమున నాయకుగారు జాతీయోద్యమములనుగూర్చి ఆంధ్రమున నుపన్వసించితమ భాషాభాసమును వెల్లడించి సభాధ్యక్షుల నాశ్చర్యగుర్నుల నొనర్చిరి. —ఒక విలేఖకుడు.

గోవావరిజిల్లా పెగ్నాపురముచాలాకా చిన్న లిరుపలి వేంకటరమణ నివాస పుస్తకభాండాగార ద్వితీయ వార్షికోత్సవము 15వ తేదీని చెలికాని లచ్చారావుగారి యధ్యక్షత క్రింద మిగుల జయప్రథముగను మహానైభవముగను జరిగినదని ఒకవిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. సభకు కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిలు చక్కెప్పి వేంకటకవి, పార్వతీశ్వరకవి, పీఠాజుకవి, అనంతశాస్త్రిలు (డాక్టర్) సుబ్బన్న శాస్త్రిలు (కాకాదార్) ద్వితీయ నారాయణకవిగారు మొలగు పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు ప్రారంభోపన్యాసము గావించిన పిదప కార్యదర్శి 1916 సం॥ రిపోర్టు జదివెను. పిమ్మట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిలు గారు హిందూపత్తధర్మములను గూర్చియు, వేంకటకవిగారు భారతీకవులనుగూర్చియు, పార్వతీశ్వరకవిగారు భాండాగారముల లాభములను గూర్చియు, రసవంతముగ నుపన్వసించిరి. అధ్యక్షుని యంతోపన్యాసము తో సభ ముగిసెను.

కరుణాసింధు గంధీగారు ఉత్తర దేశములో చాంఫరను జిల్లాలో తోటల మాలివాండ్రు స్థితినిగూర్చి విచారణ చేయబోయిరి. వీరు హాస్సురు ఇమాముగా రింట నతిథులుగా నుండి అటునుండి ముజఫరా పూరుకు బోయి తోటల వారి తోను కమీషనరు గారితోను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారితోను మాట్లాడిరి. పిమ్మట మా. హుకుగారు మున్నగువారితో జిల్లా ముఖ్యపట్టణ మగు మోతిహారీకి వెళ్లిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నోటీసు పంపెను. ఈ నెల 17 వ తేదీ రాత్రివరకును గంధీగారు జిల్లాను వదిలి పోలేరు. 18 వ తేదీ ఉదయమువరకును గంధీగారికి నోటీసు నియ్యలేదు. ఈసంకతి తెలిసి 17 వ తేదీ రాత్రికి పోలకుగా రిచటికి వచ్చిరి. మీ రిటునుండి వెదలి పొందని అధికారులు చెప్పుగా "మీరు నాకు సహాయము చేయుదు. నేను మీకు సహాయముచే సెదను" అని గంధీగారనిరి. మోతిహారీలోని క్షేదర్లు వాదించెద మనగా గంధీగారు వలదనిరి ఈనెల 18 వ తేదీని మోతిహారీనుండి తంజివాన్ వచ్చినది.

కరుణాసింధు గంధీగారు బీహారులో కాఫీ తేయాకు తోటలుగల గ్రామములలోని కేగి అచటనున్న అధికారులతో ను తోటల యజమానులసంఘము కార్యదర్శితోను ముచ్చటించిరి. అచటి ప్రజలస్థితిగతులనుగూర్చి దొరతనమువారు వాకబు చేయుచున్నారనియు మీరు వాకబు చేయనవసరము లేదనియు వారు గంధీగారి తో చెప్పిరి. గంధీగారందుల కంగీకరింపక గ్రామములలోనికి వెళ్లి గ్రామములలో మాటలాడుచుండిరి. మీరు వెంటనే ఈ జిల్లానుండి వెదలిపోవలెనని అధికారులు గంధీగారికి నోటీసుపంపిరి. గంధీగారు తిరస్కరించిరి. ఈనెల 18-వ తేదీని మోతిహారీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు గంధీగారు వెళ్లి నేను ఉత్తరువు తిరస్కరించినది సత్యమేనని నుడిచిరి. కనివారమునాడు దొరతనమువారి యుత్తరువు చేయవరకును గ్రామములలోనికి పోవండుటకు గంధీగారంగీకరించిరి.

వైనిక విచారణ:—వైనిక విచారణ కక్షలు ఈ

యమయము ఎగ్నూరు పోలీసుకోర్టునందు రాజధాని ముఖ్య మేస్ట్రేటు సి.వి.ఎన్.పిల్లగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి- కెప్టెక్.షబ్బు, ఆర్.టాడ్డు (ఎం. ఎస్. ఎం. కైల్స్ ఏజెంటు) గార్లు విచారణకక్షలుగా నుండిరి. వైనికగ్రామన చేరవండుటకు 100 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. 80 కేసులు మాత్రము ఈ దిశము విచారింప బడినవి. ప్రారంభమున అధ్యక్షులు విచారణాక్రమమునుగూర్చి నూచించి మంచిన్యాయము గలుగవలెనని నుడిచిరి. మొదట బెర్హానుకొ పెసి (పుస్తకముల వర్తకులు)లోని బెర్హానుగారికేను విచారింపబడెను. తమకు జబ్బుగా నున్నదని వారు వాదించిరి. వారి దరఖాస్తు త్రోసి వేయబడెను. దిన్నికం వెనీలో మేనేజింగు డైరెక్టురు క్లేమెంటు సింసనుగారు బకింగ్ హం క గ్లాట క మిల్సునందు పని చేయువారి తరపున ఆశ్రీ పాట్టెను. వారిలో ననేకుల సేవయగ త్యమనిచెప్పిరి. వారిలో కొందటి వైనిక సేవకు పంపకుండుటకు విచారకులు సమ్యుత్తించి కొందలు వైనిక సేవకు బోవలెనని చెప్పిరి. చార్జుబాగ్లంకు, భుక్తంతులబాగ్లంకు, నేను నలు బాంకుల మేనేజరులు. తమ కార్యాలయముల పనివారి తరపున దరఖాస్తులు పంపితి. పెరలనే కొందటిని వైనిక సేవకు పంప నక్కరలేదనియు కొందటిని పంపవలయుననియు విచారకులు నిర్ణయించిరి.

బ రో పా మ హా స ం గ్ర మ ము

పరాసువారు ఎయినువద్ద ఘోరయుద్ధము చేయుట

శత్రు సేనాపతి కు శ్రేయము గ నుండుట

అమెరికావారి సహాయము - బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభలో సుసన్యాసములు

బ్రెజిల్ లో జర్మనుల నిర్దోషించువారి అల్లరులు - జర్మనీలో పారిశ్రామికుల గొప్ప అసంతృప్తి

సామ్రాజ్య యుద్ధసంఘ ప్రతినిధులకు స్వాగతము

(రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటు సభాకాలపరిమితి.

లండను, ఏప్రిల్ 17:-నవంబరునెల 30 వ తేదీవరకు సు పార్లమెంటు సభా కాలపరిమితిని మోచిచ్చించవలెనని బోన గ్గాగారు కామన్సులలో రెండవసారి ఉపపాదించుచు నిట్లు నడిచిరి. "ఘోరసంగ్రామాల్లో మునిగియుండి యుద్ధమానం భవమునది మొదలు నేటివరకును బ్రహ్మపశ్చిమముగ మనవైద్య ములు అభ్యుదయములను సకలజేయక సామ్రాజ్యోద్ధారణకు పాటుబడుచున్న సమయమందు నియోజనమును గోరుట కో చనీయము. మన యూహకు మించి విజయములను మన సేనలు పొందుచున్నవి.

ప్రస్తుతము నియోజనము జరిగినచో నది ప్రజలకు గల అభి ప్రాయమునకు విశ్వాసపాత్రమగు నూచన కానేరదని అప్పి థ్సు గారు ప్రస్తావించిరి. కొత్తగా జరిగిన అయిదొండు పరిష్కార మున కా తేటగా నీ చట్టమును నిరాకరించవలె నని డిలన్ గా రుపపాదించిరి.

ఇంగ్లండు విషయముగురించి దొరతనమువారి అభిప్రాయము.

ఇంగ్లండు విషయమై విధారణగ దొరతనమువారు ఇంత వరకు ఏసంగతిని తెలియజేయలేదను ప్రశ్నకు దొరతనమువారి విషయమై రాబోవు వాగము ఆరంభమగు తమ అభిప్రాయ మును ఖండితముగ తెలియజేతురని బోనగ్గాగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. దొరతనమువారు దీనినిగురించి కడుక్రద్ధతో పనిచేయు చున్నారు. సకలజనులకు ఇష్టమయిన ఈకార్యమును నెఱవేర్చుటకు ఎట్టి అభ్యంతరము లుండబాలవుననుగ్రముగ వ్యర్రాజ్య ము సమకూరునని బోనగ్గాగారు భూషించిరి.

యుద్ధపాఠంభమును చూచినట్లే యుద్ధాంత్యమును గూడ పార్లమెంటుసభవారు చూడగలరని కూడ నుడిచిరి. ఈ చట్టమును రెండవసారి ప్రవేశ పెట్టునపుడు 288 గురు అను కూలముగను, 62 ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయములను వెల్లడిజేసిరి. ప్రతికూలవాదులందఱును జాతీయవాదులే!

జూచుకొనవచ్చు గారు అప్పీలియా సేను

పరిశీలించుట.

లండను ఏప్రిల్ 17:-సాల్విస్టర్ మొదానమందు అప్పీలి యా సేను చక్రవర్తిగారు సేదు సందర్శించిరి. ఇచట మోకామీననరు, ఏజంటు జనరలు, అమెరికా రాయబారి, కెనడా సేనాని మున్నగు ప్రముఖులందఱును స్వాగత మొసంగిరి. సార్వభౌముడు వైద్యపర్యవేషుల నన్నిటిని చాల చక్కగ పరి శీలించిరి. కొండ ప్రక్కనుండి కందల్లకొంది ప్రేక్షకులు సార్వభౌమునికి జయము జయము అని అరమము కరతాశక్తి నుల నొసరించుచుండ వైద్యములు ఉత్సాహముతో ముందుకు వడిగించిరి. వైద్యములన్నియు జెనరలున్యూజ్-కే మూరుగారి యాజమాన్యముక్రింద నుండెను. వైద్యులను ఏర్పాటులను చూడ నమ్రాములకు అధిక సంఖ్య జనక మా యెను. గల్లిపోలియుద్ధమందు వ్యయముగ రె గురు తురుష్కులను ఎవరి సాహాయ్యము లేకయే చాళిముగావించి నట్టియు రెండు ముగ్ధిరంగు లను బట్టికొన్నట్టియు కష్టాన మొక భూభాగముననుచు మూరుగారి ముందరిండ్లలోని దిరుదావతులను స్వయముగ సమ చరిరి. పటాలముల పట్టిని సందర్శించి సోపు సమయమందు జేసాయ న్యూజ్-కే మూరుగారి కిట్లు సార్వభౌముడు సమాచారము పంపిరి:- "మీ యాజమాన్యముక్రింద తయారైన వైనికు లందఱిని చూచితిని. వారందఱును బాగుగ యుద్ధనిపుణులైరి. రియూనియందు కూడి ఇట్లే మీరు వైద్యములను వెంటిందజేసి యున్నారని కాన్యభాగమును నెఱవేర్చదరని నమ్ముచున్నాను."

సర్వసామ్రాజ్యయుద్ధసభాప్రతినిధులకు అతిథి సత్కారములు.

లండను, ఏప్రిల్ 17:-యుద్ధసభకు భారతదేశ అధి నివేశముల తరఫున ప్రతినిధులుగ ఎతెంచిన వారందఱును సామ్రాజ్యకార్యాలయమున నేటివద్దాన్నమందు ఆహ్వాన మొసంగిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య సంఘమువారు, బ్రిటీషు రాజ్యసంఘము వారు, మున్నగువారు దీనినిమిత్రమై పాటు బడిరి. సర్వీచర్ల బోర్డెక్ ఘాసీ మాసినతి జనరలుస్కట్టు సర్ ఎవర్స్టన్ మారిసు సలి సర్ జోసెఫు వాన్స్, ఛేంబర్లెస్ సర్ జేమ్సు మెప్టను, సర్ ఎస్. పి. సింహా వికసీరు మహారాజాగారుమున్నగు అతిథులు 2500 మంది దయచేసిరి. జర్మీ ప్రభృతి వీరందఱికిని విందోసగను విందుకురాతనందులకు తీమాపణ గోరుచును లాయికు జాబ్బి గారు లేఖను వ్రాసిరి.

స్వాగతోపన్యాసము.

గృహమేధి స్వాగత మొసంగుచు నిట్లు నడివెను. ఈ ఘోరసంగ్రామ సందర్భమున మనము చేయుచున్న అనేక యుద్ధములు మన నిరంతర సభిభావమును సృష్టికరించుచున్నవి. మీ రిట్టి విషయ సమయమందు సామ్రాజ్యవిషయములపట్ల సలహా యిచ్చుటకును కర్తవ్యములను నిర్వర్తించుటకును లండనునగరమునకు దయచేయుటలన మన రాజ్యాంగ నేత్రులు భిన్నాభిప్రాయము కావని స్పష్టమగుచున్నది.

నాకలను విస్తారముగా నిర్మించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 17:-పత్రిక లిట్లు వ్రాయుచున్నవి:- కొత్తగ ఓడల నిర్మించుటకు నిర్మాణసామముల నేర్పరచెద లేని తెలియజేయవలెనని నాకానిర్మాణాధికారి కోరెను. నాకా యంత్ర నిర్మాణమును త్వరలో ముగించవలెనని కూడ కోరిరి.

ఆహారపదార్థముల ధరలు

లండను, ఏప్రిల్ 12:-1914 సం॥ జూలై మాసము మొదలు కనడాలో ఆహారపదార్థములకు 100-కి 40 రూప్యముల చొప్పున అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో 100-కి 25 రూ॥ చొప్పున, ఇటలీలో నూటికి 70 రూ॥ చొ॥ వియన్నాలో నూటికి 171 రూ॥ చొ॥నను ధరలు పెరిగినవి.

ప్రాస్తు

మాంచీరి గెలువవలెనను నాశ

లండను, ఏప్రిల్ 18 - ప్రధాన కార్యాలయమందున్న రూటులిలేఖకు డిట్లు తంతి నంపినాను:- మాచీపీ ప్రా క్కువై జర్మనులు యుద్ధముచేయుట మాను సరికి జర్మనుల కును జనజాలట్లు నష్టము కలుగును. వేలకొలది వైనికులు హతులగుచున్నాను జర్మనులు ఇంకను మాంచీపై శ్రమచే అప్రతిహత బలపరాక్రమములతో పోరుచున్నారని. ఈ యుద్ధములందు మెట్లుబడిన జర్మనులు ఇట్లు పలుకుచున్నారు. "మేముపురుషియుష్టియందువిఫలులమైనచో ఇంతటితో చాలి చకమరలపోరు సాగించుటకు కృతసిక్త్యములమైయున్నారము శత్రువులు మాటిమాటికి మామెదుటచే వారిని ఓడించుట కష్టముగా మున్నదని మేమెంతమాత్రము నుడవజాలము. మాంజీకి రెండుమైళ్లదూరములో సామ్రాజ్యనికి ఉత్తరభాగమం దున్న గట్టుదగ్గరనున్న గోయిక్కుఅను ముఖ్యస్థానమును స్వాధీనముజేసికొనుటకు 14-వ తేదీని జర్మనులు ఆసమావేశుల పరోక్రమములతో వానినిపోరిరి. ఈ మధ్యనున్న కొండకరుగు సాహసాని గోనజాలరిని ఫిరంగులను జర్మనులు చేర్చిరి. మైరాన ముందు పోరుటకు ఈ ప్రదేశము చాల అనుకూల మైనది.

సేనలన్నియు తల వాచుకొనుటకు మరుగుకూడ కలను. ఈ కాన్యమందు సాత్తి అడవియు, అగ్నేయమందు పెద్దఅడవియు సామీప్యముగనే యున్నవి. ఈ ప్రదేశమును 14-వ తేదీని మేము మా సేనలతో మంచి కృత్రిముఖముగ రెండు ప్రక్కలను శత్రువులను చుట్టుచుట్టు నడుమ నిరికించి హతము చేయుటకు నన్నాహముతో ముందు దేగుచున్నాము. సకాల మందు జర్మనులు ఈ వట్టిణమును స్వాధీనము జేసి కొన జాలరు. వారికి సావకాశమే జిక్కును మేము పురోగమన ముచేయు కాలమండే రెండు అడవుల మధ్యను జర్మనులు మెక్కు సేనలతో దండించుచున్నారు. ఆర్యుట నిరుపిడులకును గోళయుద్ధము ఓర్రముగ జరిగింది. మా స్థానములకు 150 గజ ములలో దక్షిణమునుండి వచ్చిన శత్రువులను తరిమితిమి. పెద్ద సార్లు అడవులమధ్యనున్న శత్రువులవై గుండ్రను బరిమితిమి. మా ప్లెటలు వైనికుల సందరిననుమాడినవి. వీరందఱును ఆరితేరిన వీరయోధులని మా కు తెలిసి నది. భయంకర యుద్ధానంతరమున గ్రామమందలి ప్రాంతమందున్న మందు కండకములను శత్రువులు స్వాధీనముజేసికొనిరి. పొడుగుగ నున్న టువంటియు వైకాల్యము లేకుంటయు మా కండకముల లో స్థలమున్నంతవరకు ఎంతవడిగ శత్రువులు జొరబడిన నగ్ధ్యంతరము కలిగింపవలదని అధికారు లాజ్ఞాపించిరి. తదనంత రము అతిభయంకరముగ ఫిరంగులతో వారి సందరిని గాల్చితి మి. వారందఱును ఉప్పుద్రవభయముతో నలుమూలలకు పరుగిడి పోయిరి. ప్రత్యేకముగ శత్రువులలో 2500 మంది హతులైరి. మా ఉద్యోగస్థులలో నొకడు 40 మంది జర్మనులను గురిపెట్టి కాల్చినాడు.

బ్రిటీషువారు లీకాటువెంటను సమీపించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 17:-బ్రిటీషువారి టిట్లు తెలుపుచు న్నారు:-హాల్లికోర్ప్ అడవిసమీపమున గామూకోర్ప్ కుత్తర ముగ మేము మరీకొన్ని స్థానములను వశపరచు కొంటిమి. రెండుకు పశ్చిమ వాయవ్య మూలలందు శత్రువులు మన సేనల నెదిరి పోరు సలిపిరి. కాని శత్రువులను వెనుకకు బారదోలు చునే యున్నాము. ముందుకు బోయిన మా సేనలను వెను కకు గొట్టుటకు శత్రువులు ప్రయత్నము జేసిరి; కాని నిష్ఫలు లైరి. వాతావరణము ప్రతికూలముగ నున్నను మా వైమాని కులు చాల మంచికార్యము లొనరించిరి. మూడు జర్మనుయంత్ర ములను పాడుజేసి క్రింద బారదోలిరి. వీలైనంతవరకు శత్రు వులు యుద్ధముచేయకయే తప్పించుకొనెనువారు. మా యంత్ర ములలో 6 కనుపించుట లేదు.

పరాసువారి అవస్థలందము విస్తారముగ పరిణా మించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:- పరాసువారి టిట్లు వ్రాయు చున్నారు:- రిమ్ముకు తూర్పుభాగమందు గూడ మేము యుద్ధముచేయ నారంభించితిమి. పెంటు, సీ, చేరీ, ప్రూనేకు మధ్యనున్న జర్మనువైనికపంక్తులను మట్టుడించితిమి. వర్షము, మంచు కుంభిపాతముగ కుయుచున్నను, మా సేనలు ఎక్కడ లేని పాడువముతో పోరి 16 కిలోమీటర్లు ప్రదేశమును వశపరచుకొనెను. శత్రువు లెంత ఓట్టు ముగ పోరి నను జర్మనులు మొదటి ఘర్షణ క్రింది ని బట్టితిమి. మూత్ విల్లర్సుకు దక్షిణముగనేగ వాడెస్కో కోర్ప్ కు తూర్పున నున్న కాన్సెల్టెయి కొండల పంక్తిని 11 కిలో మీటర్లవరకు వశము జేసికొంటిమి. మరి కొంత దూరము తూర్పునకేగగ ఆచట ఉత్సాహముతో మా సేనలు పోరి. అలిలేపు గ్రామమును, దీనికి ముందు 8 కిలోమీటర్లవరకు ముఖ్యరంగముగ నెంచబడు జర్మను స్థానమును స్వాధీనము జేసికొన్నవి. కాన్సెల్టెయి కొండ దగ్గర శత్రువుల ప్రతి యుద్ధముల న్ని యుద్ధ ధమయినవి. ఇవ్వల 2500 మందిని బంధీకృతులుగ జేసితిమి. సోయిసన్న రిమ్ము మధ్య జర్మనుల వివాసస్థలములవై అగ్నిక్షుణ్ణము కురి పించితిమి. ఇచట జర్మనులు సందర్శించుకొనుచున్న ప్రదేశ ముల నన్నిటిని నాశము జేసితిమి. హట్టెలిస్ ఫారము వద్ద శత్రువుల ప్రతియుద్ధమును ప్రతిహతము గావించితిమి. రషి యనుల స్వాధీనములో మున్నూకొన్ని ప్రాంతమందు కూడ జర్మనులు దారుణముగ ముట్టడించిరి. కాని ఇచట గూడ జర్మనులు వ్యర్థ ప్రయత్నములైరి. 16-వ తేదీని సోయిసన్న రిమ్ముకు మధ్య జరిగిన యుద్ధమందు జర్మనులు 19 పటాలములను రణరంగమందు సమకూర్చిరి. గాదాపుగా అన్ని పటాలములను రూపు మాడితిమి. ప్రాణ ముపోయినను మొదటి ప్రదేశమును వలలకూడదని జర్మనులు కృతసిక్త్యములైరి. శత్రువులు అపారవృత్తముల పొందిరి. యుద్ధ మారంభ మగుసరికి శత్రు పటాలములలో నెన్నో మా సేనలతో డీకొని పోరు సలిపిరి. మా ఫిరంగివృత్తముచే చాలగరకు శత్రువుల మందుసామగ్రి దగ్ధమైనది. సోయి సన్న రిమ్ముమధ్య మాచేడికొన శత్రువులందఱు దృఢశరీరుడే వీరిసంఖ్య 11 కేలు.

జర్మనుల కృష్ణపక్షము

లండన్ ఏప్రిల్ 17:—ఏప్రిల్ 15వ తేదీని లాన్సి కోర్టువద్ద 22 కిరంగులను బట్టుకొంటిమని జర్మనులు పంపిన హిందూవాద్య లసత్తులను బ్రీటిషువారి ప్రధానకార్యాలయ మందున్న రూటరు విలేజుకు ప్రకటించెను. మా కిరంగులతో జర్మనులను హతముగావించుచున్నపుడు జర్మనులు మా కిరంగుల చేతులకు వచ్చి మాకు అధ్యంతము కలుగజేయవలసింది. కాని మేమెంతెంతయుగ పనిచేయుటచే కొంచెము సంఖ్యగల కిరంగులు మాత్రము చెడిపోయినది పిదప, జర్మనులు తమ కంచెల లోని కిరంగులను వారినందరిని హతముచేసితిమని జర్మనులు ముట్టిడి అరంభించుటకు పూర్వము యుద్ధప్రదేశమును ఎన్ని కిరంగులు కలవో అన్నియు యుద్ధానంతరమునగూడ కలవు. జర్మనులు ఒక కిరంగిని బట్టుకొనలేదు.

అకారెమె

అమెరికావారు యుద్ధమునకు దిగుట

లండన్ ఏప్రిల్ 17:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు యుద్ధమునకు దిగినందుకొరకు ఈనెల 17వ తేదీని పార్లమెంటు సభలో నీ తీర్మానము పాఠించి పాడును. కా మున్నసభలో ఈ తీర్మానమును లాయరు జార్జి గారు పాఠించి దించెను. అప్పియ్యగారు ఆమోదించెను. ప్రభువులసభలో కక్షను ప్రభువుగారు పాఠించెదరు. ఈ ప్రభువుగారు బల పరచెదరు:—మానవసంఖ్య స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను కాపాడు దృఢసంకల్పముతో పోరు మిత్రమండలివారితో ఏకీభవించి సంగ్రామమునకు దిగి లోకకంటకులైన జర్మనుల దురాగత ములనుండి జనులకు ముక్తి కలుగజేయుటకు బద్ధకంకణులైన అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వీరతనమువారిని ఆరాష్ట్రపు ప్రజలను అభివృద్ధిచేయుచు తమ సంతోషమును తెలుప బ్రీటిషు వీరతనమువారు కోరుచున్నారు.

అమెరికా ప్రాంతముందు జర్మను అంతర్గాములు బయల్పడుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 17:—న్యూయార్కుకు దక్షిణముగ 100 మైళ్ల దూరమున అమెరికా యుద్ధకాక వైసి ఒక జర్మను అంతర్గామి గోళములను కాల్చినది. దీనినిబట్టి జూడ అమెరికాశక్తుల నన్నిటిని జర్మను అంతర్గాములు ముట్టిడిచేయ మొదలుపెట్టునట్లు గోచర మగుచున్నది.

ఈ అంతర్గామి నీటిలోనుండి వడిగపోవుమండగ తమ యుద్ధకాక మొదట పొడగాంచినది అమెరికా నౌకాద శాధికారులు తెలియ జేయుచున్నారు.

అంతర్గామి యుద్ధకాకను 30 గజములదూరమునుండి టూర్ని డోతో కాల్చినది; కాని గురితెప్పిపోయెను. ఇంతలో అంతర్గామి అదృశ్యమయెను. ముందెప్పుడో బోల్షెక్, న్యూయార్కు, చార్లెటన్, సావన్నా, డిలో వేరే ఆగ్రములు, చెసా పెక్ సముద్రము మున్నగు స్థలములలో ఓడలు పయనముచేయ గూడదని జర్మనులు ప్రకటించెదనని గతవారమున తెలుపబడి నను యుద్ధస్థితి కలదని జర్మను లంగికరించుట కిదియే ప్రారంభము.

బ్రెజిలులో జర్మను వైరులు దొమ్మిజేయుట.

రయోడిజిరో ఏప్రిల్ 18:—పోర్టో ఆలిగ్రే (రయోగ్రాం డేడో పోర్) వద్ద కొంతమంది జర్మను వైరులు గుంపులుగూడి 170 జర్మను గృహములను, జర్మను క్లబ్బును, అన్నవిక్రయ శాలను గొప్ప ఆహారవస్తు సమదాయమును తగులబెట్టి గొప్పనష్టమును కలుగజేసిరి. పోలీసువారు నిశ్చేష్టులై నివారం పజాలరైరి. ఈయంటలు బ్రెజిలుప్రజల ఇంట్లనుకూడ వ్యాపించినవి. బ్రాముబండిలో పయనమైపోవు కొంతమంది జనులు మిత్రమండలివారికి జయము జయము అని ఉత్సాహముతో అరుచుండ అన్నవిక్రయశాలలోనున్న కొంతమంది జర్మను లాకేకలుని వారితో కయ్యమున కందుకొని దొమ్మిజేసిరి. అట గుమిగూడిన జనులు ఒక జర్మనుని గృహమును ప్రవేశించి చూడ నాజెముల కియారుజేయు కొన్నియంత్రములు వారి కంటబడినవి. దీని కు తీరవాదిమగు వానిని బంధించిరి. రాజ్యయందున్న సేనల నన్నిటిని అల్లరులు జరుగకుండ కావలి జేసిరి.

యుద్ధదాయపు చట్టము.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 18:—యుద్ధదాయపు చట్టమున సవరణ లుండుటచే దానిపైని వ్రేసిడెంటుగారు సంకేతము చేయక పూర్వము రెండు సభల వారను సమావేశమై చర్చించు పద్ధతిని 700 కోట్ల డోల్లర్ల ఆదాయపు చట్టమును సెనేటు వారి గ్రహముగ ఆంగీకరించిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల సంధియత్నములు.

లండన్ ఏప్రిల్ 18:—సంధి ప్రయత్నములు చాల శ్రద్ధతో జరుపబడుచున్నవనుట కాధారములు చాల గలవు. వివిధదేశముల సాంఘికవాదులు వార్యే స్వీడనుదేశములందు విస్తారముగ సంచరించుచుండుటచే వారులేదనినను జర్మనులు నిర్లక్ష్యభావమును నటించినను రష్యావారితో సంధిచేసికొనుటకు ఆస్పియగా జర్మనీదేశములవా రాధారముకొరకు వెతుకు కొనుచున్నారనుట నిశ్చయము. మనము ఆంగ్లేజనముతో సంధిని కోరుచున్నామను భావము రష్యావారికి కలుగగూడదు. మరి హద్దుదేశమగు జర్మనీతో సంధిచేసుకొనటవలన కలుగు లాభములను వారేగ్రహించుకొనునట్లు కాశమును కలిగింపవలె నని ఇటీవల జర్మనులు ప్రకటించిరి.

బెర్లిను నగరమున పరిశ్రామికులకు గతిగిన గొప్ప అసంతృప్తి.

లండన్, ఏప్రిల్ 15:—జర్మనీలోని పరిశ్రామికులలో చాల కలవరము కలిగియున్నదనియును బెర్లినులో గతవారమున పనివాండ్లను కర్రలగునల పనివాండ్లను రాకపోకల పనివాండ్లను చాలమంది సమ్మేకకట్టినయియును హెయర్బైట్ల గారికి శిక్ష విధించిన పిమ్మట ఆయుధసామగ్రిలను చేయు వారు సమ్మేకకట్టిన పిమ్మట మరల ఇంత హెచ్చుగా సమ్మేక జరుగలేదనియును కొన్ని దినముల నుండి వార్తలు వివరమవుచున్నవి. లక్షమంది సమ్మేకకట్టిరి. రొట్టెలను తగ్గించుటయే దీనికి ముఖ్యకారణము. అల్లరులు జరుగలేదు. పనివాండ్లలో కొందరు రానేలేదు కొందరు ప్రాద్దున భోజనము కాగానే పని మానిపోయిరి. ఆయుధముల పనివాండ్లు కొందరు గూడపనిమానినేసిరి. కొన్ని యంత్రశాలలలో సెక్కులను మాన లేదని పత్రములు దంధములు పలికి ఈవార్తను కప్పిపుచ్చుచున్నవి. పనివాండ్లునీధులలోచేరి యూరేగిరి. శాంతికర పత్రములను పంచిపెట్టిరి. వెర్దెబెర్లినులోని పనివాండ్లు పట్టణములోనికి రాబోగా పోలీసువారు నిరోధించిరి; గాని కొందరు రాగలిగిరి. ఆహార విషయమున రాయభారములు జరుగుచున్నవి. పిరు పనిచేయుటని వాణిజ్యసంఘమువారు పన్ను సింది పనివాండ్లను సమాధానముచేయ జూచుచున్నారు. కాన బెర్లినులో కలవరమంతగాలేదు గాని తక్కిన పోల్లామెండు గానుండియుండును. చెమింటిలు మున్నగు స్థానముల నుండి వార్తలు తెలియుట లేదు. 16వ తేదీని చాల కర్మాగారములలో పని మరల ప్రారంభమైనదను వార్త నిన్న సాయంత్రము వెల్లడియైనది. 125000 మంది మాత్రమే సమ్మేకకట్టరిని నిన్న రాత్రి మరియొక వార్తవచ్చినది. శీతాకాలపు గోళును పంట పోయినదని మరియొకవార్త వచ్చినది. నేనవి పంట గోళుమలను బాన్సిని సాగు చేయవలెనని వ్యవసాయ గారులను హెచ్చరించిరి.

టర్కి

టైగ్రిసువద్ద బ్రీటిషువారి పురోగమము

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—రాత్రివేళ టైగ్రిసు పరసమున మా సేనలు నడచిపోయి బాద్షాకు సమారా యిసపదారి వైసి 18వ తురుక్కు సేన గల తావునకు 1½ మైళ్ల దూరమున కేగును. శత్రువులు నిలచి ఎదిరింపక వెనకకు పోయిరని జనరలు మాకు గారు తెలిపి వార్త నందిరి.

కెనడా

కెనడానుండి ఆహారపదార్థముల నెగుమతిచేయుట

ఒటావా, ఏప్రిల్ 17:—మిత్రమండలివారికి ఉచితముగ గోధుమలు, గోధుమపిండి, మొదలగువానిని పంపుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములవారితో కెనడాకొంతనమువారు ఒడంబడికను జేసికొనిరి.

డెన్మార్కు

డెన్మార్కు రాజుగారు.

లండన్, ఏప్రిల్ 16:—ఒక వారము కోజులలో డెన్మార్కు రాజు గారును యువ రాజుగారును ప్రాకుమాముకు వెళ్లెదరు. ఇప్పుడేదేశపు రాజైన క్షవినహో గారుకేన్ కారణమున్నదని తెలుపెదరు.

యుద్ధమును గురించి జర్మనులు ప్రశంసించుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—జర్మనువాయువాద్యము లుపునున్నవి. ఈయంతర్భంగమును అంధమైనది. మొదలు ఇంతవరకు జరిగిన యుద్ధములలో 6వ తేదీనుండి జరుగుచున్న యుద్ధమే గొప్పయుద్ధము ఈ యుద్ధమందు జరుగు ఫింగియుద్ధము, మందుగనుల బెట్టుట మున్నగువి వ్యవస్థితములు నిరుపమానములు నిన్నటి ఉదయము పరాసువారు సాక్షి నుండి బ్రెచేనీవరకు చాల దైన్యము లతో పోరిరి. మధ్యాహ్నమును ఓయిను-కాండి నూర్ప్యిర్ మధ్య శత్రువులే కొత్తవైద్యములను ప్రవేశపెట్టిరి. పార్శ్వముల నుండి శత్రువులు మా సేనలను ముట్టడించుచున్నారు. మా ఫింగి యుద్ధముచే శత్రుస్థానముల నన్నిటిని నిర్మూలనము జేసితిమి. శత్రువు లెంతమాత్రము సందేహించుకొనజాలరు. యుద్ధము ఒకేపంక్తిలో గాక కలుప్రకృతులను జరుగుచున్నది. ముందు రంగములందు వెనుకకు ముందుకు యుద్ధము జరుగుచున్నది. మా యుద్ధసామగ్రి పోయినను శత్రువుల ప్రాణముల బుచ్చుకొని మా వైద్యముల కే విధమయిన ఆహారము వాణిజ్య కుండగ ఇట్లు జేయుటకై యిట్లు జేసితిమి. ఇంతయు మా వీరాధీనమగు యోధులమూలముగా సమకూడినది. పరాసువారి యత్నములు వ్యర్థము లైనవి. శత్రువులు చూచుచుకొని ప్రవేశించిన పోల్లా ఎట్లను యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది. కొత్త యుద్ధములు జరుగునని ఊహించుచున్నారు.

అవిరైవుదగ్గర నిషమ యుద్ధము.

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—జర్మను వాయువాద్యము ఇట్లు ప్రకటించుచున్నవి. ఎయియు యుద్ధమందు మా వైద్యము కాక పులనుభేదించలేక అసాధ్యముల పాలగుటచే పరాసువారు మరల మావై దంకు విడిచులేదు. చాపెయలో అవిరైవుదగ్గర ఉధియపక్షముల వారము అతిభూతముగ దినమంతయు యుద్ధము జేసితిమి. పూనే-ఆవిరయివురుధ్య యుద్ధము ముదురుటచే ఓయినునుండి చాపెయ వరకు యుద్ధము వ్యాపించుచున్నది. రాబోవుగొప్పయుద్ధమందు మేము దిగ్విజయుల మగు గుమని మాకు సంపూర్ణమగు నమృతము గలదు.

శత్రువులు సన్నధు లగుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 18:—ఈ మహాయుద్ధమున 20 లక్షల మంది పోరిరి. దీనియందు పరాసు వారికి మహావిజయము కలుగుటవలన పరాసువారికి మహాదానందము కలిగినది. శత్రువులు చాలసన్నాహ మొనరించిరి. ఆప్రదేశము పన్నత మయమైయుండగ పరాసువారిన్ని స్థానములను పట్టుకొనుట చాల ప్రశంసనీయము. జర్మను యువరాజు సేన లోడుటయే గాక కిమ్ము వారికి కలుగు నాపద గూడ త్వరలో నివారణము కాగలదు. పరాసు వారు బ్రహ్మాంకు కొండను చేరి కిరంగుల నమర్చిరి. పట్టణముపై గుండ్లను వదలిరి. శత్రువులు చాల తీవ్రముగ పోరుచున్నారు. కాన యుద్ధము చాల కాలము జరుగు నట్లున్నదని విశేషముకు వ్రాసెను. ఆయుధ భరితమగు సెక్ గ్రామును పరాసువారు ముట్టడించిరి. పదాతులు పీఠభూమిని వశపరచు కొన గోరి గాని పట్టణమును వదలిరి. కందకములలో నున్న శత్రువైసికలు తమ్ము పరాసు సేనలు ముట్టడించెరిని ఎరుగనే ఎరుగరు 100 మైళ్ల ప్రాంతమున పోరు చిత్రముగ జరుగుచుండుటచే శత్రువులు తహ తహ పడుచున్నారు. సోముల్లో కంటెను సులభముగ శత్రుస్థానములు పరాసువారి స్వాధీన మయ్యెను.

ఫోర్టు సెంటు బార్బరెడెటు

ఎ. బటర్ఫెల్డ్ సి. ఎస్. ఇ. ఐ. సి. ఎస్ గారికి 6 మాసముల ఫస్ట్ సెలవును, హెచ్. ఎ. వాట్సుక్ ఐ. సి. ఎస్. గారికి 2 మాసముల ఫస్ట్ సెలవును అధికముగా నొసంగబడినవి. చిత్తూరులో అక్కింగు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగానున్న భాక బహదరు మేకుమిరాలావపుల మారక్కయ్యార్ ఉస్మాన్ సాహెబుగారికి స్వస్థానముతో ఆంగ్లభాషను సాక్షుల వాక్కులములను వ్రాసికొనుట కధికారమియ్యబడినది. చెన్నపురిలో గౌరవరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగానున్న కె. లక్ష్మీవారాయణపెట్టి తాతా కురుత్తాల్వార్ పెట్టి గార్లు తమ పదవులను రాజీనామ యిచ్చినందున వారి యధికారము తొలగింపబడినది. చెన్నపురివద్దక సంఘమువారి తరఫున ఆర్థర్ జాక్ లీచ్ గారు చెన్నపురి కార్పొరేషను సభాసభ్యులగు నియమించిరి.

వినుకొండ రేంజిలో పాఠశాలల సమీక్షాసభకు నున్న ఆర్. గంగధరకృష్ణిగారు ఈయన సెలవులకు ముందు దినములు సెలవొసంగి వారి పనులను వినుకొండ ఎన్.కె.ఎం.పి. పాఠశాలల మాపరింపెండెంటు డి. సూర్యనారాయణగారు చూచుచుండునట్లు నిర్ణయింపబడినది.

చెన్నపురి విశ్వ నిద్యాలయము ఎ. బోస్ (పి.జి.) ఎమ్. ఐ. సి. ఇ. గారు తమ గుర్తింపునుకను రాజీనామాచేసి, రవి ఫోర్టుకెంటు జాజ్ విజేలునందు ప్రకటించి బడియెను.

THE GREAT WAR.

Anti-German Rioting in Brazil.

America's Entry: Notable Speeches in British Parliament.

GREAT INDUSTRIAL DISCONTENT IN GERMANY.

FRENCH OFFENSIVE: GREAT BATTLE OF AISNE IN PROGRESS.

French Unable to Break Through.

ADDRESS OF WELCOME TO IMPERIAL CONFERENCE DELEGATES.

MR. GANDHI SERVED WITH NOTICE TO QUIT CHAMPARAN IN BEHAR.

[REUTER'S AGENCY]

GREAT BRITAIN.

Intervention of U. S. S.

A Parliamentary Resolution.

LONDON, April 18.

The following resolution relating to the intervention of the United States will be moved on the 17th inst. It will be proposed by Mr. Lloyd George and seconded by Mr. Asquith in the House of Commons and moved by Lord Curzon and seconded by Lord Crew in the House of Lords: "This House desires to express to the Government and people of the United States its profound appreciation of the action of the Government in joining the Allies, thus defending the high cause of freedom and the rights of humanity against the gravest menace by which they have ever been imperilled."

Entry of the United States.

Welcome from British Parliament.

LONDON, April 18.

The British Parliament's welcome to the new great ally the United States was given to-day when a resolution already cabled was moved by Mr. Bonar Law in the Commons in the absence of Mr. Lloyd George who is on the continent and by Lord Curzon in the Lords.

Mr. Bonar Law moving the resolution said not only Members of the House of Commons but all the people of the British Empire and the Allied countries welcomed the accession of the new ally with heartfelt sympathy not only the greatest event but as he hoped and believed as the turning point of the war. The New World had stepped in to redress the balance of the old. The United States possessed probably in greater degree than any other nation resources which in the long run were decisive in this war. The quality of her people had been shown nearly sixty years ago in the struggle which was essentially not dissimilar from the present. Since then Americans had shown resource, energy and adaptability in peace. The same qualities would be applied equally successfully to war. Since her entry into the war America had already shown her enemies they must beware of her and in spite of the fact that the path immediately ahead of us had never been more difficult. He hoped and believed that the long night of sorrow and anguish which has desolated the world was drawing to a close (cheers) he welcomed the accession of America also because it morally justified our own action (cheers). America like Britain had entered into the war because she could do no other. The entry of America was a fitting pendant to the revolution which brought Russia into the circle of freed nations. He had read with deep admiration and profound agreement the speech worthy of Lincoln in which President Wilson announced the entry of America (cheers). A German newspaper the other day had declared that America was going to war for nothing. From the German point of view that was true. America like the British Empire was not animated by love of conquest, greed of territory or selfish ends. The aims and ideals which President Wilson had so nobly expressed were ours and like us Americans found that fighting was the only method of securing these aims. (Cheers).

Mr. Asquith doubted whether even the new world realised the full significance of the steps taken by the United States.

"I do not use language of flattery or exaggeration when I say that it is one of the most disinterested acts in history." (Cheers) Mr. Asquith proceeded to show that the war was not doing appreciable harm to the United States nor was the American's independence of liberty directly imperilled. She did not want territory. What then had brought her in was nothing but the constraining force of conscience and humanity growing in comparative authority month by month with the gradual unfolding of the real character of the aims of Germany. (Cheers).

America Can't Stand Aloof.

LONDON, April 18.

America saw the whole future of civilised, Government and intercourse, particularly the fortunes of and faith in Democracy imperilled. In such a situation aloofness was not only a blunder but a crime. To stand aside with topped ears, folded arms, and averted gaze when you have power to intervene is to become not a mere spectator but an accomplice. (cheers). But none of us fear how America would finally decide. (cheers).

Mr. Dillon, on behalf of Nationalists joined very heartily in welcoming the United States. He ventured to prophesy that the battle roll of the United States would contain a greater proportion of men of Irish blood, than of other races of America (cheers). The presence of America at the peace conference would be a sign of hope and an assurance of Liberty.

Mr. Wardle on behalf of the labour members said that if the entry of America should result in the establishment of a league of nations charged to keep the world's peace none of the sacrifices which had been made and would be made, would be too great.

Lords Pass the Resolution.

The House of Lords unanimously passed the resolution welcoming the entry of America.

Resolution Adopted.

The House of Commons, this afternoon, unanimously adopted amid cheers, resolution expressing profound appreciation of the United States intervention in war.

Replying to a question in the Commons Lord Robert Cecil stated that America had not formally adhered to the Allies' agreement not to make a separate peace. Sir Alfred Mond stated that the stars and stripes would be flown alongside the Union Jack on all government buildings on Friday America's day. He also announced that the British and American Governments were jointly considering the question of the construction of aircraft.

Life of Parliament.

Prolongation Bill Discussed.

LONDON, April 18.

In the House of Commons Mr. Bonar Law moving the second reading of the Bill prolonging the life of Parliament until November 30th said "it would be a misfortune if an election were forced at present when we were in a critical phase of the war and our troops were engaged in the greatest operation since the war began and in which they were successful beyond his expectation".

Mr. Asquith thought that an election at present would not be a trustworthy indication of the feeling of the country.

Mr. Dillon moved the rejection of the Bill as a protest against the new settlement of the Irish question.

Government's Irish Policy.

Mr. Bonar Law replying to the complaint that the Government had not indicated its intentions regarding Ireland said he hoped that early next week it would be possible to indicate the Government's policy. The Government was devoting earnest attention to the problem. Mr. Bonar Law referred to the prevailing atmosphere of goodwill and said there was no need absolutely to despair of arriving at some solution.

He added that he hoped that the House which saw the beginning of the war would also see the end.

The Bill was read a second time by 286 votes to 52 the minority was composed wholly of Nationalists.

Imperial War Conference.

Great Reception to Delegates.

LONDON, April 18.

A Reception was held this afternoon at the Imperial Institute in honour of the Dominion and Indian representatives attending the War Conference. It was organised by the British Imperial League, the British Empire Club and other bodies. There were 2,500 guests, including Sir Richard Borden, Mr. and Mrs. Massey, Sir Joseph Ward, General Smuts, Sir Edward and Lady Morris, the Maharajah of Bikanir, Mr. Chamberlain, Sir James Meston, Sir S. P. Sinha, the High Commissioners, Agents-General, Mr. and Mrs. Harcourt, Lord Milner, Sir Edward and Lady Carson, Lord and Lady Selbourne, and Sir George Reid. The hostess was the Dowager Countess of Jersey.

Mr. Lloyd George sent a message regretting his inability to attend.

Address of Welcome.

In their address of welcome the organisers said: "Many a battlefield has proved to the world that in fighting and in death the sons of the Empire are not divided. Your presence in London at the critical time as statesmen and imperial advisers equally proves how undivided are the counsels of the Empire."

TELEGRAMS.

Extension of Shipbuilding.

LONDON, April 18.

The Press Bureau says:—The Shipping Controller invites information of any projects to establish new ship-building yards. He also seeks to expedite the construction of marine engines.

King Reviews Australians.

Is Delighted with their Appearance

LONDON, April 18.

The King reviewed the Australians on Salisbury Plain to-day where he was welcomed by a distinguished company including the High Commissioner, Agents-General American Attache and General Turner, Commanding the Canadians. His Majesty minutely inspected the lines; then the troops marched past eliciting hearty cheers from hundreds of spectators on the hillside. The troops were under the command of General Newton Moore. His Majesty said he was more than delighted with the troops and all he had seen. Before leaving he decorated a number of Australian officers and men including Captain Moore, the Gallipoli hero who captured two machineguns and killed five Turks singlehanded. The King in a message to General Newton Moore at the conclusion of the review expressed satisfaction with the appearance of his fine body of men and said, "I know you will acquit yourselves with credit when you reinforce the splendid Australian divisions at the front."

AMERICA.

Germ. n Submarine Off U. S. A.

American Destroyer Fired on.

LONDON, April 18.

WASHINGTON.—A German submarine fired on an American destroyer a hundred miles south of New York. Thus the German submarine blockade of American ports has begun.

WASHINGTON.—In connection with the German submarine attack on a United States destroyer, the Navy Department announces that the destroyer sighted the submarine running submerged. The latter fired a torpedo which missed the destroyer by thirty yards and then disappeared. This is Germany's first recognition of the existence of a state of war, though it was reported last week that Germany was about to declare a prohibited area including Boston, New York, Charleston, Savannah, Delaware Capes and Chesapeake Bay.

War Revenue Bill Passed.

LONDON, April 18.

WASHINGTON.—The Senate has unanimously agreed to the Seven-billion-dollars Revenue Bill, including amendments which will necessitate a conference between the two Houses before the President can sign the measure.

America Prepared.

To Give Any Help to Russia.

LONDON, April 18.

WASHINGTON.—The Government is only awaiting definite word from Russia regarding its needs whereupon it will give every needed assistance, financial and otherwise. The feeling is that the United States should go to almost any length to assist and strengthen the new democratic regime and make its resistance to Germany more effective.

BRAZIL.

Anti-German Rioting in Brazil.

LONDON, April 18.

RIO DE JANEIRO.—A crowd at Porto Alegre (Rio Grande do Sul) attacked and damaged two hundred and seventy German houses and set fire to a German Club, an hotel and a large store. The Police were powerless. The fire spread to the houses of the Brazilians. The riot was provoked by the Germans in the hotel opening a fusillade on a passing tramcar the occupants of which were cheering the Allies. The mob entered the house of a German and found a cooking plant. The occupier was arrested. The whole garrison of the State has been called out to prevent the spread of disorders.

Anti-German Rioting.

LONDON, April 18.

RIO DE JANEIRO.—Anti-German rioting appears to be spreading. It has now reached Rio Claro in the state of Sao Paulo and the Germans in Parana are becoming alarmed and are flocking into Santa Catharina which is a German stronghold.

GERMANY.

Great Industrial Discontent.

Huge Strikes in Berlin.

LONDON, April 18.

For some days past news has been arriving of grave industrial discontent in Germany and a great strike of metal and wood workers and transport employees broke out during the week-end in Berlin—the first serious labour trouble since the strike of munition workers after the conviction of Herr Lecknecht. Well over a hundred thousand men are out. The strike is apparently due to a reduction in the bread ration. No disturbances have broken out. The men either have not appeared at work at all or left after breakfast. Some munition workers also struck. The papers gloss the matter over declaring that the work of some munition factories is being carried on by almost all hands. There have

TELEGRAMS.

been street gatherings and street processions and pacifist leaflets have been distributed. A procession of strikers in Greater Berlin endeavoured to penetrate part of the city but found access barred by police, though some bodies succeeded in entering the interior of the city. The Trades Union leaders are doing their utmost to pacify the men haranguing them and describing the negotiations with the Government on the food question. As a result the movement has been kept within bounds in Berlin, but is probably more serious in other labour centres such as Chemnitz from which no reports have yet been received. A significant telegram was allowed to leave Germany last evening stating that in the great majority of works which were idle the previous day, work was resumed yesterday. A German wireless last night airily remarked that only 125,000 had struck. The situation is not rendered easier by the statement issued by the German Agricultural Society that severe winter and protracted frosts have considerably damaged winter wheat. Farmers are urged to sow all the possible summer wheat especially as barely is very scarce.

Central Powers and Peace.

Seeking Links with Russian Pacifists.

LONDON, April 18. It is apparent from various indications in the German papers that the peace movement is being followed with the closest interest. The coming and going of Socialists of different countries in Scandinavian cities demonstrate, in spite of numerous denials and of the German affectation of indifference, that Germany and Austria are equally anxious to establish a bridge for communicating with Russian pacifists. The latest suggestion from German publicists is that they must not arouse the suspicions of the Russians by over-eagerness, but must leave them time to reflect where their real interests lie, namely, in friendship with their neighbour Germany.

The Fireeater's Advice.

LONDON, April 18. AMSTERDAM.—Writing in the "Deutsche Tageszeitung," Count Reventlow warns the Kaiser not to heed the appeals now appearing in many German newspapers to renounce territorial expansion without German victory. He says, German monarchy would soon cease to exist.

Wanted Peace.

LONDON, April 18. AMSTERDAM.—"Vorwaerts" declares that Berlin strikers, who has resumed work, want more bread, political reforms and especially peace. It urges Government to act accordingly.

AUSTRIA.

Two Austrian Ministers Resign.

LONDON, April 18. A telegram from Vienna indicates that acute political trouble continues. Two more Ministers have resigned. It is believed they have done so because they regard the convocation of the Reichsrath next month as highly inopportune fearing that Russian Revolution will stimulate demands for reforms.

DENMARK.

The King of Denmark, to Visit Sweden.

LONDON, April 18. Every movement of a crowned head is regarded nowadays as possessing some significance. The King of Denmark and the Crown Prince are going to Stockholm, a week hence.

EGYPT.

British Success Continued. Its Effect in Egypt.

ALLAHABAD, April 18. The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—The continued success of our troops in Mesopotamia is still the topic of conversation in Egyptian circles and the admirable proclamation issued by Lieutenant-General Maude has had the happiest of impressions. As an instance of the effect it has had, I may mention, that as soon as the details were received here the head of the Mesopotamian Rayak (a section of students) at the Al-Azhar University, proceeded to the Residency in order to congratulate the High Commissioner and present his thanks through him to the British Government. An enormous number of Egyptian students have also called there and signed their names in a book with the same object.

SUBMARINISM.

Small Submarine Tonnage.

LONDON, April 18. The Admiralty announces that, arrivals during the week numbered 2379 and savings 2331. Nineteen vessels over sixteen hundred tons were sunk and nine under sixteen hundred. Fifteen were unsuccessfully attacked. Twelve fishing boats were sunk.

The Italian Figures.

Italian naval communiqué says:—During the week ending 15th, 451 ships arrived in Italy and 419 left. Five Italian ships, under 3500 tons, were sunk and two sailing ships under 150 tons.

CANADA.

Canadian Food Exports.

LONDON, April 18. OTTAWA.—The Government has placed on the free list wheat, wheat flour, and semolina in accordance with a reciprocal agreement with the United States to send provisions to the Allies.

Food Prices. Increases Compared.

LONDON, April 17. Food prices in Canada have increased forty per cent, in the United States twenty-five per cent, in Italy seventy per cent, and in Vienna 171 per cent, since July 1914.

1,25,000 Canadians in France.

Sir Robert Borden stated to-day that there were at present 1,25,000 Canadians in France.

EAST AFRICA.

East African Campaign.

General Smuts' Final Despatch.

LONDON, April 18. The London "Gazette" publishes a despatch from General Smuts, detailing the operations in German East Africa from October 28th 1916 to January 20th 1917; when, he relinquished command. After mentioning the evacuation of 12,000 white troops at the end of 1916, owing to the prevalence of malaria and dysentery and their replacement by native troops, he emphasises that, success hitherto achieved in the most trying and the most exacting campaign has been mainly due to the unremitting efforts and resolute endurance of all ranks. He pays high tribute to the work of the Navy and the ready and effective assistance of the Governments of India, South Africa, British East Africa, Uganda and Zanzibar. General Smuts details the services of the Indian Government, including the keeping up of the flow of reinforcements and providing the entire food supply for the Indian troops, besides flour and certain stores for British troops and also large quantities of other supplies. He mentions that, Indian ration was exceptionally good. General Smuts states that, the Government of South Africa has maintained steady flow of reinforcements and supplied enormous numbers of coloured labourers, many thousands of horses, mules, and donkeys, hundreds of motorcars and waggons and large quantities of foodstuffs and other supplies. All demands were executed most carefully and promptly. He also gratefully acknowledges the help of British, South African and Indian Red Cross Societies and of South African Gifts Committees.

BRITISH FRONT.

THE LURE OF MONCHY.

Germans Still Attacking.

Despite Appalling Losses.

LONDON, April 18. Reuter's correspondent at Headquarters wires that when the Germans make up their minds to cease attacking Monchy-le-Preux their casualties will amount to an appalling total. The lure is still strong upon them in spite of costly failures. Prisoners state that, if the attack in which they were captured was unsuccessful, other attempts would be made. We have no need to complain of the enemy continuing to give us opportunities to punish him heavily. The most determined German effort to retake the key position was made on the 14th instant at Rœux lying on the north bank of the Scarpe River two miles from Monchy. It harnessed many German batteries able to sweep the intervening valley.

The country is very favourable for open fighting and affords good cover for the concentration of troops. Sart Wood lies north-east, and Vert Wood south-east, at no great distance. We lay along this ground on the 14th with other forces northward of Monchy preparing a nut-cracker advance. The Huns could not have timed their effort to retake the village more opportunely. At the very moment that we were ready to advance the Germans were missing in two woods and a hot bombardment broke out. The enemy advance from the south was beaten back before 150 yards of our position. The Huns advancing from Vert and Sart Woods were caught by our bombardment. The shells tore through their ranks devastating them. We subsequently learnt that they were picked troops. They gained our front trenches before the village after fierce hand-to-hand fighting. The British were ordered to allow the Boches to enter the long narrow trench as thickly as they pleased, then they were engulfed in a terrible manner. They withered and died in disorder. The enemy lost 2,500 killed, alone. One officer claims to have shot forty Germans before the latter bolted.

German Claim Exposed.

More About the Great Defeat.

LONDON, April 18. Reuter's correspondent with the British Headquarters referring to the capture of 22 guns at Lagnicourt claimed in a German wireless message on the 16th April says:—The German communiqués shame the most florid efforts of the Baghdad mendicant. The advanced German wave admittedly feached a number of our guns which had been punishing them and began placing dynamite in the breechlocks, but owing to the swiftness of our counter-attacks only four eighteen-pounders and one light howitzer were disabled. Then the Germans were driven back to their own wire where they were simply mown down. Not a single gun was removed from the spot where it stood previous to the German attack.

LONDON, April 18. F. M. Haig this afternoon reports:—We have made progress eastwards and southeastward of Epehy and have captured the villages of Villers and Guislain. We have improved our position in the neighbourhood of Lagnicourt. It is raining.

British Nearing Le Catelet

Further Ground Gained.

LONDON, April 18. A British communiqué says:—We further progressed north of Gouzeaucourt near Havrecourt Wood. Encounters occurred throughout the day westward and north-westward of Lens, where we continue to press the enemy. Hostile attempts to drive back our advanced cops failed.

There was much useful aeroplane work on Monday in spite of exceedingly unfavourable weather. Three German machines were driven down damaged; in most cases the enemy avoided combat. Five of ours are missing.

227 German Guns Taken Since April 9th.

LONDON, April 18. Reuter's correspondent at headquarters wires that the British have captured 227 guns since April 9th. The weather continues most adverse the oldest soldier can recall. Nevertheless since yesterday we have advanced between Gouzeaucourt and Villers and have also pushed south of Lagnicourt, the tower of which we have retaken.

FRENCH FRONT.

French Offensive Extended.

Strongly Fortified Positions Taken.

Auberive Village and Many Prisoners Captured.

LONDON, April 18. A French communiqué says:—We extended our action east of Rheims and attacked the German lines between Prunay and the St. Hilaire, St. Souplet Road. Notwithstanding violent squalls of rain and snow our troops advanced with irresistible ardour and carried on a front of fifteen kilometres, in spite of the enemy's resistance, the whole of the first German position. Our troops pushing beyond the position south of Moronvillers brilliantly conquered, for an extent of eleven kilometres, a line of solidly organised heights from Mount Carnillet to the east of Vaudesvillcourt. Further east spirited action resulted in our capturing the village of Auberive and a powerfully fortified salient formed by the German line around the village on a front of three kilometres. Enemy counter-attacks in the direction of Mount Carnillet were shattered. We took over about 2,500 prisoners here. Between Soissons and Rheims we resumed our destructive fire on the German organisations and destroyed works where small enemy parties were still resisting. We repulsed in the afternoon by fire and bayonet a strong counter-attack in the region of the Hurlerbis Farm. A violent attempt in the sector of Courcy occupied by the Russians also failed. During the 16th, in the battle between Soissons and Rheims our troops broke up very important German forces, which expecting attack had brought up nineteen divisions. Prisoners state that orders were given to hold out at any cost on the first position which had been deepened. The enemy suffered heavy losses in the battle and also on the preceding days. On the eve of the attack an enemy division engaged during relief in the sector of a neighbouring division lost a large part of its effectives through the violence of our artillery fire. The number of unwounded prisoners taken between Soissons and Rheims is now eleven thousand.

Obstinate Defence no Longer Possible.

LONDON, April 18. A wireless German communiqué says:—One of the greatest battles of the mighty war, therefore, in the world's history has been progressing in the Aisne since the 14th instant. Artillery firing and mine-throwing have been unprecedented in duration, mass, and intensity. Yesterday morning the French in deep column attacked from Soupir to Betheny. During the afternoon they threw in fresh masses carrying out lateral attacks between the Oise and Compe-sur-Aisne. The artillery firing continued to-day leveling positions and rendering an obstinate defence no longer possible. Fighting was no longer against a line but a deep irregular fortified zone. The battle swayed backwards and forwards around the foremost positions, our object being, even if war material were lost, to spare the lives of our forces and inflict losses on the enemy. This was achieved, thanks to our heroes. The French attempt to break through failed. Where the enemy penetrated fighting continues and fresh attacks are expected. Fighting between Prunay and Auberive developed, the battle line therefore extending from the Oise into Champagne. We have entire confidence in the coming heavy fighting.

Germans Avoid Mentioning Loss.

A wireless German official message says:—After their failure with heavy losses to break through our lines on the Aisne the French did not renew their attacks. There was bitter fighting throughout the day on both sides of Auberive in Champagne.

Enemy Prepared, but Heavily Defeated.

Wonderful Extent of French Gains.

LONDON, April 18. The extension of the French attack to Champagne recorded in last night's communiqué illustrates a fresh new tactical method already practised by the British at Arras, namely constant enlargement of the front as the attack progresses with great strength on the wings, so that when the objective is reached there is no danger of salients inviting out-flanking movements. This method enables better contact to be kept among the troops and facilitates artillery fire. The initial French successes in the greatest battle hitherto in which it is estimated that two million men are engaged have exceeded Paris more than anything since the beginning of the war and have depressed the Germans in a corresponding measure. This is evidenced by the remarkable wording of their communiqué which is obviously preparing Germany for bad news. The enormous weight of the guns and the number of men collected by Hindenburg and the desperation of the German resistance show that the enemy was thoroughly prepared for the great French offensive and as the country north of the Aisne especially the Croonne plateau is most difficult, being full of hills, woods and deep ravines, the extent of the French gains so early in the battle is most wonderful. Not only has the Crown Prince been heavily defeated but the advance of the French towards the east promises to restore Rheims from its martyrdom, the latest phases of which have been most cruel. The French are already at the foot of the Brumont Hill where the guns are posted which were principally sited the city.

TELEGRAMS.

The Encirclement of a Village.

Reuter's correspondent at the French headquarters wires that the enemy is resisting and counter-attacking with the greatest determination and there is every indication that the battle will be long and bitter and will continue until a decision is reached. The correspondent watched the encirclement of one very powerfully organised village which was a network of caves and cellars defended with machine-guns protected frontally by fortified quarters and a fire-swept valley. The whole was impregnable against a frontal attack. The rapidity of the fire of the seventy-fives preceding the attack was so amazing that the batteries were belching scores of shells per minute for several minutes continuously. The infantry did not attempt to take the village which they encircled as their objective was the plateau beyond. The terrible artillery and machine-gun fire and all kinds of pitfalls failed to check the assailants, who, an hour after the attack, were on the horizon all round the village, the defenders of which could be seen popping their heads from their underground fastnesses trying to gather how the battle was going, obviously unaware that they had been surrounded. The British and French offensives are keeping step admirably. The pressure on one hundred miles of the enemy front has been shifted daily most skillfully, so that the Boches are at their wits' end to know where to send their reserves. The enemy positions are falling more easily than did the Somme fortresses.

LONDON, April 18.

The French Communiqué says:—In the region south of St. Quentin, there has been very great mutual artillery activity. South of Oise and east of Lower Cruchy forest there have been numerous patrol engagements. Between Soissons and Auberive we carried out, during night, operations of detail securing us considerable advantages. To the west a brilliant action gave us the village of Chavonne and complete possession of Chivy. North-east of those places we carried whole ground, as far as approaches to Braye-en-Laonnais, into which our patrols penetrated taking 250 prisoners. In sector of Ville Aux Bois, which we captured, we have taken several fortified works also in woods east of there taking four hundred prisoners. In Champagne, counter-attacks against our positions on both sides of Mont Cornillet, were stopped short by our fire, resulting in bloody enemy losses. Artillery duel was violent over great part of attacking front. Enemy had withdrawn his heavy and field artillery to rear, nevertheless we captured twelve guns including three heavy guns considerable quantity of machine guns and numerous trench engines. We have taken 14,000 prisoners since 16th.

MESOPOTAMIA.

British Advance on Tigris. Turks Avoid Action.

LONDON, April 18.

A Mesopotamia communiqué says:—General Maude telegraphed yesterday reports that the troops made a night march advance on the right bank of the Tigris to within one-and-a-half miles of the position occupied by the Eighteenth Turkish Army Corps covering Istabulat Station on the Bagdad-Samara railway. The enemy fell back without offering opposition.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, April 18.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 13,15,13,600. The details are as under:—

	Rs.	As.	Ps.
Bombay	5,52,64,000	0	0
Bengal	4,36,04,900	0	0
The Punjab	97,77,900	0	0
The United Provinces	88,12,100	0	0
Burma	45,30,000	0	0
Madras	35,08,600	0	0
Minor Administrations	31,27,300	0	0
The Central Provinces	19,69,000	0	0
Bihar and Orissa	12,66,600	0	0
Assam	2,52,200	0	0

Political Dacoits in Bengal.

Loss of Rs. 25,000 Involved.

CALCUTTA, April 18.

Two daring political dacoits are reported to have been committed simultaneously on Sunday night in the houses of Messrs. Ramaraghava Ghose and Gobinda Ghose, land-owners and jute merchants of Jannagram village in Rajshahi District. It is stated that the gang was composed of some 40 'bhadralog' youths, armed with guns and revolvers. They wore masks and carried leather bags. The ringleaders had bugles with which they sounded orders. The darwans (watchmen) were overpowered and two guns were seized by the dacoits before they could be used. The owners of the houses were forced to deliver the keys of the iron safes on pain of death. It is reported that the dacoits carried away in cash and jewellery Rs. 25,000.

BOMBAY.

Poona City Municipality. Resolution on Self-Government.

POONA, April 18.

The Poona City Municipality has passed a resolution placing on record its deliberate opinion that all the members of all local self-governing bodies should henceforth be elected by the people. It was resolved to communicate the resolution to the Viceroy for necessary action. A sub-committee has also been appointed to draw up a representation for submission to the Government of Bombay with a view to request them to grant the Municipality the privilege of having all its members selected by the people.

BIHAR.

MR. GANDHI SERVED WITH NOTICE Planters and Tenants in N. Behar. Investigation of Relations Interrupted.

BANKIPORE, April 18.

News has been received here from Motihari, the headquarters of the district of Champaran in North Behar, that Mr. M. K. Gandhi, who has gone there on a mission to investigate into the relations between the planters and their tenants, has been served with a notice under section 144 of the C. P. Code by the District Magistrate to leave the district and that Mr. Gandhi has refused to obey these orders until last night. There was no summons issued against him until this morning. Mr. H. S. L. Polak came here last night on being informed by Mr. Gandhi of what was happening and, after consultation with Mr. Hasan Imam with whom he stayed, he left for Motihari with the Hon'ble Mr. M. Haque and others. It is stated here that prior to proceeding to Motihari Mr. Gandhi went to Muzzaffarpore and there met the Commissioner of the Division, the Collector and the Secretary of the Planters' Association and informed them of his intention to investigate the question of the relations between the planters and the tenants on the spot. It is alleged that at the conference Mr. Gandhi was asked not to proceed with the inquiry by the Commissioner, who is reported to have said that the Government were themselves inquiring into it. To this Mr. Gandhi is reported to have replied—"You help me and I will help you." After this he proceeded to Motihari and, while he was interviewing some villagers, he was sent for and the notice was served upon him.

The local pleaders here offered to defend Mr. Gandhi, but he has replied that he did not wish to be defended.

BANKIPORE, April 18.

News received from Kotihari this evening states Mr. Gandhi appeared before the Magistrate to-day to answer the charge of disobeying the notice under Section 144 of the Criminal Procedure Code. The terms of this notice are not known here. Mr. Gandhi pleaded guilty and the Magistrate postponed passing orders. Mr. Gandhi has agreed not to go to villages until Saturday pending Government orders.

MYSCOE.

Mysore Finances.

BANGALORE, April 18.

The financial statement and detailed budget estimates of the Mysore Government for 1917-18, which will be presented before the Representative Assembly next week, has been published. Among other things a sum of Rs. 20 lakhs has been provided in the budget for the starting of wood-distillation and iron-smelting in Shimoga. The total revenue is estimated at Rs. 3,84,17,000 against the revised budget of Rs. 2,97,45,000 of 1916-17 and the total expenditure is Rs. 3,03,84,000 against Rs. 2,94,44,000. The details of the new scheme of financial settlement which has been devised and adopted for the next three years are mentioned in the statement. The scheme provides for a large reserve of five lakhs in lieu of two lakhs per annum for meeting the extra expenditure and the loss of revenue which will devolve on the State, should it have the misfortune to be visited by famine. Provision has also been made for special reserves which are absolutely necessary to secure financial stability, namely:—(1) A reserve of 9 lakhs per annum to meet the interest on capital expenditure during the construction of works and losses inevitable during the first few years after their construction; (2) a sinking fund payment of two lakhs per annum on the capital expenditure met from borrowed funds; (3) a reserve 5 lakhs for meeting part of the capital expenditure on irrigations which usually take a longer time to yield their full return than railways and industrial works; and (4) a reserve of 3½ lakhs per annum to meet the special charges which, though not recurring annually, has to be incurred at periodical intervals.

Brief Telegrams.

The export of rice from any port in Burma to Calcutta is prohibited.

Mr. A. R. Cox, District Magistrate, Civil and Military Station, Bangalore to-day framed charges against four Mahomedans for causing hurt to Private Jones of the Military Police on the 19th of last month and for being members of an unlawful assembly. All the accused pleaded not guilty and the case was adjourned to the 25th instant for defence evidence.

An ordinance is under issue taking over power to increase the sterling investment of the paper Currency Reserve by an additional £8 millions (Rs. 12 crores). This further investment will be confined as, on recent similar occasions to British Treasury Bills. The investing powers previously conferred have now been practically exhausted and it is considered desirable as a measure of precaution and particularly with the object of obviating the premature withdrawal of loan funds from the Presidency Banks, to take additional powers. It will be understood that this measure does not imply any early possibility of relaxing the existing restrictions on the sale of Council drafts.

The Hon'ble Sir William Vincent will assume Home Membership on Saturday the 31st.

There is no truth in the report that the Port of Bhatkal will shortly be handed over to the Mysore Durbar for development as an outlet for Mysore trade.

Vazir Bhasria Fuddoo, Agent in Karachi of H. H. the Aga Khan, has promised to the Collector of Karachi to invest Rs. 1,25,000 in war bonds.

In the temporary vacancy which resulted from the appointment of Mr. A. R. Anderson to the Munitions Board Mr. G. C. Godfrey, Agent, Bengal Nagpur Railway, will take up his duties as Junior Member Railway Board.

It is notified that the rate control scheme will be extended to Liberia from 1st May, 1917. On and after that date exports will be permitted only to firms approved by the Secretary of State and all shipments should be made to the Port of Monrovia consigned to the acting British Consul-General for delivery to approved recipients.

At the conference on emigration to be held in London in May next the India Office will be represented by the Parliamentary Under Secretary of State, one India Office official and the following officers from India:—Sir James Meston, K. C. S. I., Sir S. P. Sinha Kt., Lieutenant Colonel W. M. Kennedy, I. E. I. A., and Mr. M. E. Majoribanks, I. C. S. The two last named gentlemen will attend the conference as having expert knowledge of the conditions of recruitment of labour.

Mr. Foster, Sessions Judge of Gaya, is engaged in hearing a case in which Nitharan Charan Chatterji, Superintendent of the office of Inspector General of Hospitals, Bihar and Orissa, stands charged with taking illegal gratification. He was committed to the Sessions at Ranchi and the case has been transferred to Gaya. It is alleged that the accused had a hand in postings, transfers etc. of Sub-Assistant Surgeons and others and that he used to take illegal gratification.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, April 18.

This evening's British communiqué says:—We gained ground during night on left bank of Scarpe, eastward of Fampoux and captured this morning further portion of front line system, south eastward of Loos. Our aeroplanes last night obtained hits on an enemy train, two columns of mechanical transport, and a transport park. Great damage was done in each case.

The Press Bureau states that, under Lord Devonports order light pastries, muffins, crumpets, tea-cakes and ornamental cakes are prohibited. Buns and scones must contain only fifty per cent of wheaten flour and cakes thirty per cent. Cakes and buns will be allowed fifteen per cent of sugar and buns ten per cent. Scones must be made without sugar.

PETROGRAD—In connection with opening of "Great Liberty Loan," Government has issued an appeal pointing out that enemy's aim is to restore the old regime, therefore it is Russia's duty to subscribe to loan and so ensure victory and safeguard the new liberty.

It is reported from Jassy that Germans have burnt Braila and Focani. Rumanian military authorities consider this to be symptomatic of an early German withdrawal.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.
LARGEST SALE IN INDIA.

SEDATIVE.

It is tested and tried by thousands of sufferers from pains and aches. No other medicine has such a wonderfully healing and soothing virtue like AMRUTANJAN. Always ready for use as a Sprain-soother.

Price As. 8 Per Bottle.

AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras.

జాబులు

I

గుంటూరు మండల సభ.

అధ్యక్షుని యెన్నిక.

అయ్యా,

గుంటూరు మండలసభ మేమాసంతమున రేపల్లెలో జరుగును. ఆ సభకు అధ్యక్షుని యెన్నికను విషయములో జిల్లాసంఘమువారు అధ్యక్షుని ఎన్నికైన వలసినదని తాలూకా సంఘములకు తెలిపినట్లు వినుచున్నాను.

ఇతర మండలములవారందఱు తమకు సమర్థులనివోవిన యేమండల వాసునైనను అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుచున్నారు. కాని మావారు నూతనపుంత ద్రోక్తవలెనను తలంపుతో సభాధ్యక్షుడు జిల్లావాసియై యుండవలెనని యొక నిబంధనను జేసికొని యున్నాడు. ఈ నియమమువలన నెంత ప్రయోజనము వుదో దురూహ్యము. మన జిల్లావారిని యితర జిల్లాలవారు గౌరవించుటకు అవకాశములు గలుగలేదనియో లేక స్వయం డల వాసియైన మండల కష్టసుఖములను బాగుగ గుర్తించి యుండు నని యోచి యు ము ను జేసికొని యుండురు. మొదట సందియమే యైనచో మన ఆసక్తము, స్వలాభాపేక్షయు గనబడుచున్నది. మనవద్ద సమర్థతయున్న మన మును గౌరవార్థమే యగుదురు. అందులకై మన వాయుకులు, విద్యార్థులు పోషకారచింత గల్గి స్వాధ్యాయగ్రుణై జేకాగంధనదిక్షును బూని సత్కారాది సుగుణరాజములను స్వీయ జీవితమునందు గనబర్చుచు ప్రజల మన్ననలకు పాత్రులు కావలసియున్నది.

రెండవ సందియమైనచో మన కష్టసుఖములకు దెలిసినవారై యుండుట ఎంత ఆకర్షకము, మనము పరమండలముల మంచి చెడుగులను గ్రహించుటవలన మన కష్టనిష్ఠురములను పరమండల నాయకులకు విన్న విందుటవలనను యెక్కువ లాభముండునని గూడ తలంపవలసియున్నది. దీని వలన మండల మండలముల కన్యోన్యమైత్రి పొసగుటకు అవకాశము లుండగలవు. మనము మనవారిని గౌరవించుకొనుట కన్న యితరులచే మనవారు గౌరవించబడుటలో గొప్ప యున్నదని తలచెదను. మండలవిషయములను చర్చించుటలో యొక్కంత శ్రద్ధతీసికొన్న ప్రతివానికి నవి మృదతము కాగలవు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో గుంటూరు మండల సంఘమువారు తమ కఠిననియమములను సవరించుకొనుట సమంజసమని విన్నవించుచున్నాను. తమకు పూర్తిగా నా నియమములను సవరించుకొనుట కిచ్చలేనిచో నొక సంవత్సరము స్వయండలము వారిని రెండవ సంగి పరమండలమువారిని యధ్యక్షునిగా నెన్నుకొను నట్లు యేర్పాటు చేసికొనుట న్యాయము.

మన మండలములో గౌరవార్థులైన వారు వెక్కిరించు ప్రస్తుతము కొందఱిని క్రింద నుదహరించు చున్నాను న్యాయపతి హనుమంతరావుగారు, చోరగుడి వేంకటాద్రి బి. ఏ. గారు, భీమరాజు లక్ష్మీనారాయణ గారు శనగపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు.

గుంటూరు, ఏప్రిలు 9 తేది. గుంటూరు పురవాసి.

II

జమాబందీ ఆఫీసరు.

మెరక మార్పిడులు.

అయ్యా,

11-వ తేదీ సాయంత్రము బందగుతాలూకా నందమూరు గ్రామమున జరిగిన జమాబందీ సందర్శనమునందు ఆప్రాంతముల రయతులు సుమారు 300 మంది బందరు హెడ్ క్వార్టరు దిక్కికల్వెరు యజ్ఞరామయ్యగారి అనుజ్ఞచే పెద్దసభ చేరిరి.

రయతు లందఱు జమాబందీ సమయములో తమకున్న కష్టములు చెప్పుకొనుటకు తరుణము గాన చెప్ప కొనవచ్చుననియు, ఆ సంగతులను దొరతనము వారికి తెలియబరచిన తర్వాత వారణోపాయముల నారముటకు వీలుండు ననియు, దయతోవారు నెలవిచ్చిరి.

రయతులు చాలామంది మాటలాడుట కవకాశ మిచ్చిరి. మెరక మార్పిడులవలన తమకు కలిగిన కష్టములను, పెట్టుబడి దారులు తమకు చేయుచున్న అల్లరులను, భూములయొక్క గౌరవము తగ్గిపోవుటను, తమ జీవనభంగమును, విచారముతో రయతులు మనవి చేసికొనిరి.

కొందఱు నానాదు రయతులు కన్నుల వెంట నీరుపెట్టుచు భూమిపైన సొగిలబడి రోదనము చేయుట జూడ సభ్యులందఱును విచార మందిరి.

ఆ సందర్భమున దిక్కికల్వెరు వారు రయతుల నుద్దేశించి ఇట్లు నెలవిచ్చిరి:— “రయతులారా! మెరక మార్పిడి ప్రకటనలను జూచి, మీరు చాల భయాతురు లగు చున్నట్లు నేను కనిపెట్టి నాను. అట్టి భయాస్పదములకు కారణములు లేవు. మీరు ఇదివరకు తిరున దరఖాస్తులు, నీటి స్థలము సందర్శనములలో కలుగుచున్న చిక్కులను తొలగించి మీకు సౌకర్యములు చేయుటకే అది యుద్దేశంప బడినది. ప్రయత్నమైన వెంబల్లన్నయ్య మెరకక్రింద మార్పెద రనుట పొరబాటు. తెనిజు కంటె మరీ మెరకగా మన్న వానిని మీరు త్రవ్వించుకొనుటను గురించి చెప్పి యున్నాడు. ఈ సంగతులనే అందుకొర కేర్పడిన స్పెషల్ అఫీసుల యెదుట నచ్చజెప్పిన యెడల మీరు అనుకూలమే కావచ్చునని నే ననుకొని యెదను. రయతుల కందరికిని బాధలేని పద్ధతినే దీనిని పరిష్కరించుటకు దొరతనము వారు దీని నాలోచించుచు చున్నారు.

మెరక మార్పిడులను గురించి, దొరతనమువారు, తిరుగా, తిరుగా, విమర్శచేసి మీరు అనుకూలమగు పద్ధతులలోనే దానిని పరిష్కరింతురు. కాన మీరు దీనిని గురించి ఇంతగా విచారపడవలసిన అవసరములేదు.

మీరింతమంది చెప్పుకొనిన యంశముగాన దొరతనము వారికి నేనును తెలియబరచుచున్నాను.

జమాబందీ గ్రామములలోని రయతులు కొనుగోలు సందర్భములలో తిరున విడుదల నంగీకరించి ట్రాన్సుఫరు దావుకు మంజూరు తరువు లియ్యకుండుటవలన అక్రమమైన గొప్పనష్టము సుభవింపచున్నదని రయతులు చెప్పుకొనిరి.

దీనిని గురించి, కల్వెరుదొరవానికి వ్రాసి వెంటనే అర్జున వచ్చునట్లు చేపెదనని వారు నెలవిచ్చిరి.

ఇంకను తిరున దరఖాస్తులు, పుల్లపాడు, (వైజాము పరిసాలనకు చెందిన బందరుతాలూకాలోని గ్రామము) జూన్ మాసములో చెల్లించబడుచున్న నీటితీరునను, గవర్న మెంటు గ్రామములలో వలెనే మార్పు చేయవలసిన దనియు రయతులు కోరిరి. దానికి వారు ముక్తరించి, జవాబుల నొసంగిరి.

బందరు తాలూకా తహసీలుదారు ఎర్రగుంట నుబ్బారావు పంతులుగారు, కో ఆపరేటివు సంఘములను గురించును, భూవృద్ధి ఋణములను గురించుయు రయతులు శ్రద్ధ తీసికొని, అభివృద్ధికి కావలసియున్నదని నెలవిచ్చిరి.

జమాబందీ తరుణములలో రయతులను రావించి వారికి చక్కని అవకాశముల నిచ్చి, వారి కష్టములను విచారించి అధికారులకు మార్గదర్శక లయనందులకు, దిక్కికల్వెరు వారికిని, తహసీలుదార్ల వారికిని, వందనములతో సభ ముగిసినది. ఒక రయతు.

న్యాయాధ్యక్షు, మార్చి 12:—కలకత్తా పురవాసుడును, కొలంబిలో విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థియునగు హేరంబగుప్త అను నతనిని రహస్యవిచారణ సంఘమువారు విచారించిరి హేరంబగుప్త అనునతడు జపానుకు పోయి హిందూదేశము నందు ఒకపితూరీ నేర్పాటుచేయుటకు జర్మనులనుండి 50 నెల జోల్దర్లు తీసికొంటినిని చెప్పెను. డాక్టరు చక్రవర్తిని పట్టుకొనిన కొన్ని దినములకే గుప్తమకూడవట్టుకొనిరి. చక్రవర్తి గారు హావ్యుననదివై స్థలమును వీక్షిల్చినదృష్టలమును ఎందులకు కొనిగో తెలుపలేదు.

ఈ విచారణను బహిరంగము చేయగూడదను నిబంధనపై అధికారులు “గుప్తగారు ఆమెరికనుల తాటకట్టము నకు భంగము గలిగింప బ్రయత్నించినందునకును, జర్మనులకుట్రలలో పాల్గొనినందులకును పట్టుకొనబడెనని ప్రకటించిరి” గుప్తకు కుట్రలో విశేషభాగ మేమియులేదు. కాని హిందూదేశమున పితూరీని ప్రయత్నించుటకు తనభాగముగా జర్మనుల నుండి 50 నెలజోల్దర్లను పుచ్చుకొంటినిని అత డొప్పుకొనెను. దీనినిబట్టి జర్మనులు ఆమెరికాలో గూఢచారత్వమునకును, లోకమునకు భయోత్పాతము కలుగజేయుటకును ఎంతవ్యయము చేయుచున్నారో దీనిని బట్టి తెలియగలదు. పిలివైసులలో ఫిక్సిలువద్ద జర్మను కుట్రకులచే వాడబడుచుండిన ఒక ప్రదేశమును ఆమెరికను నేనాకాళి వారు ఇటీవల కనుగొనిరి. ఈ ప్రదేశపు వైశాల్యము 200 యకరములు. చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశములకంటె 300 అడుగుల ఎత్తుగనున్నది.

చంద్రనాటక ప్రదర్శన విమర్శన సంఘము, నెల్లూరు. (752)

పై సంఘమువారు మా పురమున జరుగనున్న ఆంధ్రముహూర్తసభ యోటి మ-రా-రా-శ్రీ బలిజే పల్లి లక్ష్మీకాంతంగారి హరిశ్చంద్ర నాటకమును పోటీకరీక్షకు నేర్పాటుచేసిరి. అందు హరిశ్చంద్ర, చంద్రమతి, విశ్వామిత్ర, నక్షత్రక, లోహితాస్య వాత్రలు ధరించి యుత్తములైన వారికి క్రమముగారు. 50, 50, 40, 35, 30 లు వెలగల బంగారు పరికములును, మొత్తములో యెనరినాటకము బాగుండునో వారికి రు 100 లు వెలగల రజిత వాత్రమును బహుమాన మొసంగెదరు. ఈపరీక్షకు రాగోరువారు తమ దరఖాస్తులను మే నెల మొదటి తేదీ లోపుగా పంపుకొనవలెను. ఇందు విషయమై తెలిసికొన నోరైన యెడల యీక్రింది వారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

అడ్రెస్:— జి. సుబ్బయ్యశాస్త్రి, రిటైర్డ్ మునుసభ. జి. సుబ్బయ్యశాస్త్రి, ఎం. సుబ్బరావు ఎం.ఎ, ముంగమూరువాటి విధి, డాక్టరు వి. వెంకటసుబ్బారావు, H. L. M. S.

నోటీసు.

తిరుమల తిరు. ఆ వస్త్రైరా దేవస్థానములలో 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో రాబడిన బంగారు వస్త్రైరా వస్తువులు యీ దిగువ కనుపరచిన వాటిని 1917 వ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెల 23-వ తేదీ సోమవారము పగలు 11 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానము ఖజానావద్ద యేలం చేయబడును. ఏలములో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానము కచ్చేరిలో ముంకుగా రూ 100 లు ధరావత్తుకట్టి యేలములో సవాలు చేయవలసినది. ఏలం పూర్తి అయిన తేదీ లాగాయతు 30 దినములు లోపల యేలం మొత్తము చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకోవలెను. (759)

- 1. బంగారు దళా ఒకటికి తులములు 30 వంతున రు 1092
2. బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 14
3. వెండి దళాకు 1000 తులములవంతున రు 7532
4. వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు 7
5. హాల్దియాపాకులు 6078
6. తేగడ రూ.లు దళాకు రూ.1000 లు వంతున రు. 3674
7. తేగడ పైసాలు ఒకలాటుగా రూ. 404
8. తాంబ్రము ఒకలాటుగా రు. 581
9. రాగి వస్త్రైరా ఒకలాటుగా
10. వస్త్రైరులు వస్త్రైరాలు
11. కర్పూరం వస్త్రైరా చిల్లరజినిక సామానులు

M. Suryanarayana Rao, for విచారణకర్తలవారు.

దంత చూరము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0.2-0 12-కి రూ 1-2-0 ఈ దంత చూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లుగండి రక్తము ప్రవించకుండును. కోలుదగ్గంధము లేక యుండును. పండ్లుచుక్కలవలె తెల్లగానుండును. శుభ్ర సామాన్యముగ వాగుటకు దగియున్నది. జీర్ణరసాయనము:—ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము కదనమగును. జీర్ణకోశము బాగుపడి రసస్రావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0. అమృతాంజనం డిసో, మదరాసు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారగుచున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రించబడుచున్నది.

ఏప్రియలు రెండవ వారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కలపునం దేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న నలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ,, ,, 0-8-0
,, ఆంధ్రసంవత్సర ,, ,, 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు ,, ,, 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము. పండ్లపొడి. మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0. డబ్బీ 1-కి 0-2-0. సీసా 1-కి 0-12-0.
అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము

దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును 8 పేరుచేయుటకు సేర్పకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.
రాజవైద్య వారాణసి కేళకణి,
188 20, చీనాబజారులోడ్, మదరాస్.

180 పుటల పుస్తకముఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వరక్షణమునుపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈపుస్తకము ఇవాముగా నీయబడును పోస్టుచార్జియు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయును
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగ్రహ కౌషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు పరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిలా

ఆశుభకృత్తులకు రక్షణమువలన జనించుకాడ్యములకు కిరీటుమనంతి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తొలగించు, ప్రాణహానిలను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వశావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యమచ్చినను అన్నివిధములైన దోషములను తొలగిస్తును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశనంబంధమును కొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును బుద్ధిశుభ్రమును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు వుండుటకు 4 కొన్నుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

హాప్రెటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల—విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వాయిదాదినది. వెల 0—4—0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము వెల 0—4—0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి మృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుప్రప్తికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధిగలుగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ పలవనశక్త మగును. సాలామిసిరిఅననది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ దేశములలో వైదగమన్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప పండులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జనాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్కులతో పంపబడును.

పుట్టులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

మైసూరు అగరుచత్తులు.

అంబరుచత్తులు ... శేరు 1-కి రు 8-0-0, 2-0-0
జవ్వజివత్తులు ... ,, ,, 5-0-0
కన్నురిచత్తులు ... ,, ,, 4-0-0
పునుగుచత్తులు ... ,, ,, 2-0-0
వై ఏరకమయిన చత్తులు మాటికి ,, 1-0-0

ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రెడింగు కంపెనీ,
724 105, చామరాజుపేట, బెంగుళూరు సిటీ.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయిచేతురు. ఒక సారి ఆర్డరుయిచ్చిచూచినచో తమ కేతెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కొపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిశములు - బొమ్మలకాడ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

తేలుమందు వెల సీసా ౧-కి 0-8-0

తేలుకాటువలన ఆపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును. అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైశా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటములున్నవి. బాలకాండము అట్టబైండు 1-0-0 క్యాళికో 1-4-0
అయోధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
ఆరణ్యకాండము ... 1-4-0 ,, 1-8-0
కిష్కింధాకాండము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సుందరకాండము ... 1-8-0 ,, 1-12-0
యుద్ధకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
,, 3-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0
సంపూర్ణము 8 సంపుటములు,
బాల, అయోధ్యా కాండములు - 1 సంపుటము 8-8-0
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-1 సంపుటము 4-8-0
యుద్ధకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0
తైలరీయడిషెక్ - 80 పాన్లుకాగితములపైన మంచి అచ్చు, మేలైన కాళికో బైండు, బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి 1-సంపుటము 5-0-0
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో, (235) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.